

Більшість і опозиція знову не домовилися

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 8 грудня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Після цього Голова Верховної Ради Володимир Литвин задля розв'язання цього питання запропонував відкрити сесійне засідання та надати представникам усіх фракцій можливість для виступів. Залишилося поставити на голосування пропозицію про заслуховування інформації представників силових органів стосовно нічних подій у Лук'янівському СІЗО, щоб з'ясувати наскільки їхні дії відпо-

в'язують з вимогами фракції «БЮТ-«Батьківщина» на ці пропозиції не пристала. А представники Партії регіонів та КПУ не погодилися з вимогами «БЮТ-«Батьківщини».

Після того, як більшість та опозиція не дійшли згоди, лідер фракції «БЮТ-«Батьківщина» Андрій Кожем'якін заявив, що сьогодні твориться «новітня історія української тюрми, бо ще ніколи раніше суддя не приходив у чорній мантиї та з гербом України на грудях до камери і не намагався обрати ще один запобіжний захід у вигля-

жем'якін зазначив, що загалом після 19.00 у слідчому ізоляторі заборонено будь-які дії стосовно тих людей, які там перебувають. Ще раз повторивши вимоги фракції, він поінформував, чому його політична сила не погодилася на розблокування роботи парламенту та обговорення цього питання. «Ми стоїмо за свого лідера, і це блага діло, а якщо у когось чешуться кулаки і він хоче розблокувати роботу — я бажаю успіхів. Але ми не будемо розблоковувати трибуну ні сьогодні, ні завтра, поки наші вимоги не буде прийнято», — заявив А. Кожем'якін.

Народний депутат, експрокурор Святослав Піскун (Партія регіонів), коментуючи ситуацію з в'їзним судовим засіданням у СІЗО, сказав, що суд має на це право, оскільки це передбачено законодавством. Чому суд вирішив вдатися до таких дій, то це питання до самого суду. Водночас він припустив, що суд діяв на вимогу слідчого, оскільки підсудна не могла прибути на звичайне засідання. Ще один регіонал Владислав Лук'янов, засуджуючи блокування роботи парламенту з боку опозиції, зазначив, що у його портфелі є низка законопроектів, які стосуються фінансування місцевого самоврядування, виділення коштів для ремонтів шкіл, надання допомоги комунальному господарству.

***

Парламент не має права втручатися в дії судових органів влади. А вимоги фракції «БЮТ-«Батьківщина», які фактично зводяться до звільнення Тимошенко, є нездійсненними, — заявив на брифінгу лідер фракції Партії регіонів Олександр ЄФРЕМОВ (на знімку). «Мені складно зрозуміти, як це можна зробити процедурно з боку парламенту», — підкреслив він і наголосив, що наприкінці року навпаки потрібна злагоджена робота парламенту, а не блокування. Учора на розгляд парламенту було винесено 51 актуальний законопроект. Водночас парламентарій висловив сподівання, що найближчим часом такі будуть знайдені варіанти розв'язання цієї проблеми й парламент запрацює, і у переговорному процесі буде досягнуто домовле-

ностей щодо розблокування. За словами лідера регіоналів, більшість готова запросити до парламенту керівників відповідних структур для надання вичерпної інформації щодо справи Тимошенко та проведення її допитів, як того вимагає опозиція. Однак не піде на декриміналізацію статті 365 Кримінального кодексу, за якою засуджено Тимошенко. «Бо неможливо буде пояснити людям, чому політики звільняються від кримінальної відповідальності за вчинені ними правопорушення, — сказав О. Єфремов. — Тоді виходить, що в державі є люди першого і другого сорту».

Анна ШЕВЧЕНКО

Фото
Олександра
КЛИМЕНКА.

Інші фото з цієї події
шукайте в фотомагазині
на сайті www.golos.com.ua.

відали законодавству. Далі пропонувалося винести на розгляд парламенту питання про внесення до порядку денного законопроект у Тимошенко. Водночас А. Ко-

ді взяття під варту для людини, яка вже перебуває в неволі». Він назвав це своєрідним «контрольним пострілом» у Тимошенко. Водночас А. Ко-

Юрій Воропаєв,
Анатолій
Горбатюк,
Юрій Болдирєв.

ДОСЛІВНО

Владислав
ЛУК'ЯНОВ:

«В державі діє законодавство, яке, з одного боку, чітко регулює законодавчий орган влади, а з другого — у нас діє законодавство про адміністративно-кримінальну відповідальність, яке не повинно мати винятків».

А також він додав, що якщо є встановлена законом відповідальність для будь-кого із громадян, то до відповідальності політиків треба підходити ще жорсткіше, ніж до простої людини.
Сергій КОВАЛЕНКО.

Де перебуватимуть мешканці гуртожитків вишів під час футбольного чемпіонату

Заступник Голови Верховної Ради України Микола ТОМЕНКО (на знімку) направив звернення міністру освіти і науки, молоді та спорту з проханням роз'яснити ситуацію з можливим виселенням студентів вищих навчальних за-

кладів зі студентських гуртожитків під час проведення в нашій країні фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 року.

М. Томенко повідомив, що до нього надходять звернення студентів вищих навчальних закладів — мешканців гуртожитків щодо проблеми з невизначеністю їхнього проживання. Водночас, зауважив заступник глави парламенту, за інформацією начальника управління туризму, готельного господарства та курортів КМДА М. Грицака, лише в столиці для футбольних фанів звільнять понад 15 тисяч місць у гуртожитках.

Прес-служба
Миколи ТОМЕНКА.

На часі нові угоди стосовно постачання енергії

У Верховній Раді зареєстровано проект парламентської постанови про звернення до Президента України з пропозицією забезпечити підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Автор проекту народний депутат України Микола КАТЕРИНЧУК (на знімку) (фракція «НУ—НС») пояснює свою законодавчу ініціативу потребою підтвердити пріоритетність європейської інтеграції як напрямку зовнішньої політики України. На брифінгу в парламенті він процитував резолюцію Європейського парламенту щодо поточної ситуації в Україні, ухвалену 27 жовтня, в якій Європар-

ламент вважає, що «поглиблення відносин між ЄС та Україною і пропонування Україні європейської перспективи мають велике значення для обох сторін». А також визнаються євроінтеграційні прагнення

України згідно зі статтею 49 Договору про Європейський Союз за умови, що «будуть дотримані всі критерії, включаючи повагу до принципів демократії, прав людини, фундаментальних свобод та верховенства права». В резолюції також зазначається, що Європейський парламент «вітає згоду, досягнуту щодо Угоди про глибоку та всеохоплюючу зону вільної торгівлі; вважає цю угоду міцною основою для можливого завершення переговорів щодо Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною».

Парламентарій додав, що Європарламент пропонує нашій державі укласти з ЄС нові угоди

щодо постачання енергії та документ про приєднання до договору про енергетичне співробітництво, ухвалити новий закон про газ, що відповідає директиві ЄС про загальні правила ринку природного газу. «Отже, ЄС, незважаючи на всі складнощі внутрішньополітичної ситуації в Україні, дає перспективу громадянам України щодо європейської інтеграції, але залишає за собою право реагувати на невиконання зобов'язань», — підкреслив М. Катеринчук. Комітет Верховної Ради з питань євроінтеграції підтримує проект постанови.

Олександра
КУЧЕРЯВА.

Газове питання залишається головним

Які будуть україно-російські відносини? Про це під час «круглого столу» дискутували народні депутати та експерти.

Зокрема, народний обранець Андрій Парубій («Наша Україна—Народна Самооборона») переконаний, що відносини залежатимуть не від того, чи буде тиск з боку Росії, а від того, наскільки Україна здатна його зупинити. «Як поводитиметься влада, залежатиме від саміту «Україна—ЄС», що відбудеться 19 грудня, — каже парламентарій. — Якщо угоду про Асоціацію парафують, звичайно, це нега-

ДОСЛІВНО

Андрій ПАРУБІЙ:

«Єдине, що може покращити відносини, це зміни в Російській Федерації. Вони можуть відбутися тільки тоді, коли «партія Інтернету» переможе «партію телевізора».

тивно вплине на наші відносини з Росією».

Народний депутат Василь Горбаль (ПР) не вва-

жає значну підтримку комуністів на виборах до Держдуми Росії тривожним дзвіночком для України.

Після проведення парламентських перегонів у сусідів, на думку народного обранця, головним у наших відносинах залишається «газове питання». «Ураховуючи знижку на газ для Білорусі, значна частина українських підприємств стала неконкурентоспроможною. Це питання вимагає негайного вирішення», — зазначив В. Горбаль.

Директор Центру політичних досліджень і кон-

фліктології Михайло Погребинський спростував наявність тиску з боку російського керівництва на Кабінет Міністрів України. «В останні два місяці всі відчужують пресинг саме європейських лідерів на Україну. А РФ просто відповідає на безглузду політику українського уряду».

Експерт упевнений, що асоціація з ЄС потрібна нашій країні як протизага «політичної дружби» з Росією. Політолог вважає: ми втратили можливість створити тристоронній консорціум з управління україн-

ською газотранспортною системою. Таке об'єднання на вигідних умовах можна було створити до моменту, поки не було запущено газопровід «Північний потік». А створення «Південного потоку» для нас є ще більш небезпечним. Якщо Росія перекриє нам газ, Європа не захищатиме наші інтереси, оскільки отримуватиме його по «Північному» і «Південному» потоках.

На думку М. Погребинського, до кінця року обов'язково треба створити газотранспортний консорціум з Росією, щоб ос-

таточно не втратити свої позиції як транзитера. «До кінця року така угода буде підписана», — впевнений він.

Однак екс-міністр закордонних справ Володимир Огризко вважає, що політична ситуація в Росії за підсумками парламентських виборів істотно не зміниться. «Російський парламент ніколи не був місцем, де приймаються рішення. У результаті виборів у Держдумі нічого не змінилося. Знову пройшли ті само партії, хіба що відсотки трохи інші, але це суттєво нічого не змінює», — підкреслив він.

Сергій
ОЛЕКСАНДРІВ.

Глава держави підписав виборчий закон

Президент Віктор Янукович підписав Закон «Про вибори народних депутатів України», ухвалений Верховною Радою 17 листопада 2011 року. Про це повідомив глава адміністрації Президента Сергій Льовочкін.

Віктор Янукович вітає консолідацію всіх парламентських політичних сил довкола закону про вибори. Новий закон готувався за участю вітчизняних і міжнародних експертів, відповідає світовим стандартам демократії і є виконанням відповідних міжнародних зобов'язань, йдеться у повідомленні прес-служби глави держави.

Президент вважає також, що наступні парламентські вибори, які відбудуться відповідно до цього закону, будуть демократичними і засвідчать вільне волевиявлення українського народу.

Дніпропетровщина отримала логотип європейського зразка

Учора Президент Віктор Янукович перебував з робочою поїздкою на Дніпропетровщині. Глава держави провів робочу нараду з питання завершення першої черги об'їзної дороги Дніпропетровська довжиною 18 км, по якій через тиждень почнеться рух автотранспорту. А також взяв участь у засіданні Ради регіонів, на якому вперше область була представлена новим логотипом.

За словами голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації Олександра Вілкула, логотип — це європейська практика брендування і побудови іміджу регіону. «Такі відзнаки мають усі європейські столиці та провідні європейські регіони», — сказав він.

Новий логотип, підкреслив глава облдержадміністрації, символізує цінності, природ-

ні особливості і головні досягнення Дніпропетровщини. «В основі цінностей нашого регіону лежить духовність і відкритість до співпраці. Наші досягнення — це промисловий потенціал та високі космічні технології. І все це міцно і впевнено стоїть на обох берегах Дніпра — найвеличнішої річки України та Східної Європи. Саме це відображено в сучасному європей-

ському стилі на новому логотипі області. Іншими словами — Дніпропетровщина — це космічна столиця України, з розвиненою промисловістю, глибокими духовними традиціями, яка відкрита до співпраці заради кращого майбутнього», — зауважив Олександр Вілкул.

Новий логотип не використовуватиметься замість гербу області. Він передбачений для брендування інформаційної продукції про регіон, в тому числі у рамках відзначення наступного року 80-річчя створення Дніпропетровської області. Проте більшості городян (понад 60 відсотків) новий логотип не сподобався. Це засвідчило опитування, проведене напередодні на одному з місцевих телеканалів. У рамках свого візиту Віктор Янукович також мав відкрити міжрайонний перинатальний

Новий логотип Дніпропетровщини.

центр у Кривому Розі. Проте через погодні умови — густий туман — літак з главою держави так і не зміг приземлитися. Центр, розрахований на три тисячі пологів на рік, відкрив голова Дніпропетровської обласної державної адміністрації Олександр Вілкул за участю міністра фінансів Федора Ярошенка та міністра охорони здоров'я Олександра Аніщенко.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.
Фото прес-служби облдержадміністрації.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Заборгованості з соціальних виплат не повинно бути

Комітет з питань бюджету рекомендував парламенту прийняти за основу та в цілому проект закону про внесення змін до За-

ПРОПОЗИЦІЇ

Законопроектom про внесення змін до держбюджету-2011 пропонується збільшити:

- * обсяг субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям — на 800,8 млн. грн.;
- * обсяг додаткової дотації на вирівнювання фінансової забезпеченості місцевих бюджетів — на 800 млн. грн.;
- * обсяг субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян — на 162 млн. грн.

кону «Про Державний бюджет України на 2011 рік» (щодо збільшення видатків на соціальні потреби).

На засіданні коміте-

ту зазначалося, що проект (реєстр. №9531) розроблено з метою забезпечення місцевих бюджетів коштами на виплату соціальних допомог та недопущення виникнення заборгованості із цих виплат, на оплату праці працівників бюджетних установ, розрахунки за спожиті бюджетними установами комунальні послуги та енергоносії, на зменшення кредиторської заборгованості перед підприємствами, які здійснюють перевезення пільгової категорії громадян, а та-

кож на виконання урядом зобов'язань за державним боргом.

Загалом законопроектom передбачені такі зміни основних показників загального фонду державного бюджету: збільшення доходів на 1.315 млн. грн.; збільшення видатків на 1.787,8 млн. грн.; зменшення надання кредитів на 472,8 млн. грн.

Основним джерелом покриття додаткових видатків державного бюджету у законопроекті передбачено збільшення на 1.315 млн. грн. прогнозу надходжень від подат-

ку на додану вартість із ввезених на територію України товарів, що, на думку уряду, є реалістичним показником.

Водночас під час розгляду законопроектu комітетом підтримано пропозицію передбачити додаткову дотацію на вирівнювання фінансової забезпеченості бюджету міста Київ у сумі 270 млн. грн. за рахунок перерозподілу окремих видатків державного бюджету.

Інформаційне управління Верховної Ради.

Коли херсонські пани чубляться, інвестори тікають

У Херсоні дрібні чвари у відносинах органів самоврядування міста й області вже переростають у відкрите протистояння. Незважаючи на те, що біля керма тутешніх рад стоять висуванці однієї й тієї ж Партії регіонів, і саме її члени після виборів сформували депутатську більшість, партійною солідарністю тепер навіть не пахне. Голова Херсонської обиради Віктор Пелих просто на колігії обласної державної адміністрації жорстко розкритикував міського голову Володимира Сальдо. Він не тільки виключив на публіці своє роздратування з приводу того, що міські чиновники несприятливо затягують із відповідями на запити обиради, а й прямо заявив: «Потрібно йти на дострокові вибори, міняти керівника міста».

Настільки незвичну у вустах раніше досить стриманого й обережного у своїх висловлюваннях вченого з докторським ступенем репліку миттєво розтиражували місцеві ЗМІ. Але набагато цікавіший був не суспільний резонанс, а сенсаційне продовження кулуарної інтриги — блискавична реакція Херсонської міськради. На нещодавній її сесії з ініціативи опозиції на порядку денному несподівано виникло питання про дострокове припинен-

ня повноважень міського голови. Зазначено: результати голосування теж виявилися із сюрпризом: за відставку Володимира Сальдо проголосували всього 11 депутатів від опозиції, ще десять були проти, а 45 народних обранців, що становили більшість, утрималися. Схоже, «нейтралі», переважно бізнесмени або чиновники, просто не ризикнули відкрито прийняти той чи той бік: з опозицією їм начебто не по дорозі, проте вплутуватися в конфлікт і однозначно підтримувати когось із місцевих політичних «титанів» вони теж не ризикнули, побоюючись обрати сторону, яка програє.

Тож стан справ у Херсоні тепер дуже нагадує ситуацію більш як десятилітньої давності, коли в протистоянні керівництва облдержадміністрації й міського голови Людмили Коберник до то-

і шукати нові можливості для розвитку торгівлі й промисловості, перші особи області створюють конфлікти на рівному місці. Інвестиційний клімат у краї погіршується на очах.

Згідно з цілком офіційними даними облстату, обсяг прямих іноземних інвестицій у нас за минулі 9 місяців скоротився на 2,5 відсотка — до 196,9 мільйона доларів.

І це дуже прикро, бо гроші є куди вкласти: от уже десятиліття

простоє аеропорт «Херсон», укотре провалюється аукціон із продажу другого за значенням у місті кіно-театру «Україна», жалюгідна доля найбільшого радгоспу «Янтарний» і холодокомбінату. Причому всі ці об'єкти або порівняно недавно передані під управління підприємницьких структур, або досі перебувають у комунальній власності, якою розпоряджається саме обирада.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

Мітинг під Верховною Радою проти прийняття закону про ринок землі.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» щодо ліцензування діяльності у сфері інтелектуальної власності

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Пункт 8 частини першої статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299; 2011 р., № 11, ст. 69; із змінами, внесеними Законом України від 19 травня 2011 року № 3393-VI) виключити.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
15 листопада 2011 року.
№ 4023-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 17 Закону України «Про лікарські засоби» щодо забезпечення проведення фармацевтичної розробки лікарських засобів

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Абзац другий частини третьої статті 17 Закону України «Про лікарські засоби» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 22, ст. 86) після слів «доклінічних досліджень» доповнити словами «фармацевтичної розробки».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
17 листопада 2011 року.
№ 4056-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 7-8, ст. 52, № 42, ст. 427, ст. 429, № 44, ст. 468, ст. 474, № 45, ст. 483; із змінами, внесеними законами України від 14 червня 2011 року № 3491-VI, від 5 липня 2011 року № 3562-VI, від 22 вересня 2011 року № 3768-VI, від 6 жовтня 2011 року № 3823-VI, від 7 жовтня 2011 року № 3905-VI, від 18 жовтня 2011 року № 3911-VI, № 3912-VI і № 3913-VI, від 20 жовтня 2011 року № 3953-VI і № 3954-VI, від 4 листопада 2011 року № 4011-VI, № 4012-VI і № 4013-VI) такі зміни:

1) у статті 1:

у частині першій цифри «301.060.447,9» і «254.512.061,3» замінити відповідно цифрами «302.375.487,7» і «255.827.101,1»;

у частині другій цифри «339.462.553,2» і «292.738.122,6» замінити відповідно цифрами «341.250.347,5» і «294.525.916,9»;

в абзаці третьому частини третьої цифри «7.140.161» і «629.763,3» замінити відповідно цифрами «6.667.406,5» і «157.008,8»;

2) внести зміни до додатків № 1, № 3, № 4 і № 7 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» відповідно до додатків № 1, № 2, № 3 і № 4 до цього Закону.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
7 грудня 2011 року.
№ 4074-VI.

Про право доступу до публічної інформації

Права людини і громадянина визначаються державою найвищою цінністю. Держава відповідальна перед людиною і громадянином і цей конституційний постулат впливає на всі закони, всі правовідносини, які виникають між ними. Особливо це стосується прав громадянина, які надаються, а обов'язки покладаються на всіх однаково. Отже, права й обов'язки мають бути узгодженими. Численні казуси виникають між громадянином і органами владних повноважень, коли йдеться про застосування законів, які стосуються права громадянина на інформацію. Чому слід системно з юридичних позицій підходити до прав громадян на інформацію, її доступність і отримувати відомості, документи, пояснення від державних органів та їх службових осіб?

Чи може громадянин особисто вирішувати, що є право і що є не право, і як це встановлено законом? Чим слід керуватися, коли юрист зустрічається з суб'єктом права на отримання публічної інформації?

Насамперед слід пояснити, що інформаційні права є невід'ємною частиною фундаментальних прав людини, які зафіксовані у важливих міжнародно-правових документах. Зокрема, в ст. 19 Загальної декларації прав людини закріплено, що кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх вираження; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, одержувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів. Або ч. 1 ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод закріплює, що кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів.

Конституція України, зокрема ст. 34, серед усіх передбачених прав та свобод людини і громадянина гарантує кожному право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб на свій вибір.

Окрім того, право громадян на інформацію забезпечується ст. 10 Закону України «Про інформацію»

● обов'язком органів державної влади, а також органів місцевого і регіонального самоврядування інформувати про свою діяльність та прийняті рішення;

● створенням у державних органах спеціальних інформаційних служб або систем, які забезпечували б у встановленому порядку доступ до інформації;

● вільним доступом суб'єктів інформаційних відносин до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів; обмеження цього доступу зумовлюються лише специфікою цінностей та особливими умовами їх збереження, що визначаються законодавством;

● створенням механізму здійснення права на інформацію;

● здійсненням державного контролю за дотриманням законодавства про інформацію;

● встановленням відповідальності за порушення законодавства про інформацію.

А відповідно до ст. 19 Закону України «Про звернення громадян», органи державної влади і

місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, об'єднання громадян, засоби масової інформації, їх керівники та інші посадові особи в межах своїх повноважень зобов'язані: об'єктивно, всебічно і вчасно перевіряти заяви чи скарги; у разі прийняття рішення про обмеження доступу громадянина до відповідної інформації при розгляді заяви чи скарги скласти про це мотивовану постанову тощо.

Таким чином, держава гарантує громадянам право доступу до інформації про діяльність органів державної влади, посадових осіб, місцевих органів влади тощо.

Крім того, Законом України «Про доступ до публічної інформації» визначено порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації.

«Доступ до публічної інформації відповідно до цього Закону здійснюється на принципах:

1) прозорості та відкритості діяльності суб'єктів владних повноважень;

2) вільного отримання та поширення інформації, крім обмежень, установлених законом;

3) рівноправності, незалежно від ознак раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак» (стаття 4 Закону України «Про доступ до публічної інформації»).

Проте право доступу до інформації не є абсолютним. Законодавством України передбачено деякі обмеження в реалізації цього права.

Так, Конституція України у ч. 3 ст. 34 передбачає, що здійснення права доступу до інформації може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Крім того, ст. 37 Закону України «Про інформацію» регламентує, що документи, які становлять внутрішню службову кореспонденцію (доповідні записки, листування між підрозділами та інше), якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи, процесом

прийняття рішень і передують їх прийняттю, то такі документи та інформація не підлягають наданню для ознайомлення за запитами. Тобто йдеться про імперативність документа внутрішньої організації державного органу.

Статтею 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» врегульовано обмеження доступу до публічної інформації.

Зокрема, у частині першій цієї статті зазначається, що інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна інформація, таємна інформація та службова інформація.

Крім того, відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації», «обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону при дотриманні сукупності таких вимог:

1) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя;

2) розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам;

3) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні».

Необхідно також акцентувати увагу щодо права власності на інформацію, тобто врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження інформацією (ст. 38 Закону України «Про інформацію»). В цьому випадку об'єктом права власності на інформацію є державний орган, який створив внутрішній інформаційний документ і виключно він вправі встановлювати правила доступу до інформації, яка міститься у ньому. За режимом доступу таку інформацію слід відносити до інформації з обмеженим доступом.

Рішенням Конституційного Суду України у справі К. Г. Устименка встановлено, що норму статті 23 Закону України «Про інформацію» треба розуміти так, що забороняється не лише збирання, а й зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її попередньої згоди. До конфіденційної інформації, зокрема, належать

відомості про особу (освіта, сімейний стан, релігійність, стан здоров'я, дата і місце народження, майновий стан та інші персональні дані).

Єдиний орган конституційної юрисдикції пішов шляхом тлумачення заборони збирання, зберігання та поширення конфіденційної інформації про державні органи, адже така інформація є власністю держави і знаходиться в користуванні органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності, а з метою її збереження відповідно до закону встановлено обмежений доступ — надано статус конфіденційної (ч. 3 ст. 30 Закону України «Про інформацію»). Конфіденційною інформацією є відомості, які знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов.

Крім того, не можна оминути увагою практику Конституційного Суду РФ, який у Рішенні від 18 лютого 2000 г. № 3-П закріпив: «інформація ... повинна бути доступною громадянину, якщо зібрані документи та матеріали зачіпають його права та свободи».

Отже, необхідно виходити з того, що, надаючи документи для ознайомлення громадянам за їх запитами, державний орган не повинен цим порушувати власні права та права і свободи інших осіб, тобто право громадян на доступ до інформації органів державної влади повинне забезпечуватися, проте не завдавати шкоди інтересам власне органу державної влади та іншим громадянам.

Інакше регламентовано законодавством питання про інформацію, що за режимом доступу є відкритою, а порядок доведення до відома громадян такої інформації державних органів та органів місцевого і регіонального самоврядування відбувається шляхом:

● опублікування її в офіційних друкованих виданнях або поширення інформаційними службами відповідних державних органів і організацій;

● опублікування її в друкованих засобах масової інформації або публічного оголошення через аудіо- та аудіовізуальні засоби масової інформації;

● безпосереднього доведення її до заінтересованих осіб (усно, письмово чи іншими способами);

● надання можливості ознайомлення з архівними матеріалами; оголошення її під час публічних виступів посадових осіб.

Окрім вищезазначеного обмеження доступу до інформації, Законом України «Про інформацію» встановлено, що не

підлягають обов'язковому наданню для ознайомлення за інформаційними запитами офіційні документи, які містять у собі: інформацію, визнану у встановленому порядку державною таємницею; конфіденційну інформацію; інформацію про оперативну і слідчу роботу органів прокуратури, МВС, СБУ, роботу органів дізнання та суду; інформацію, що стосується особистого життя громадян; інформацію, що не підлягає розголошенню згідно з іншими законодавчими або нормативними актами.

Слід також зазначити, що установа, до якої звернуто запит, може не надавати для ознайомлення документ, якщо він містить інформацію, яка не підлягає розголошенню на підставі нормативного акта іншої державної установи, а та державна установа, яка розглядає запит, не має права вирішувати питання щодо її розсекречення; інформацію фінансових установ, підготовлену для контролюючих фінансових відомств.

Необхідно зазначити, що в разі вчинення державними органами, органами місцевого і регіонального самоврядування та їх посадовими особами протиправних дій, передбачених законодавством про інформацію, ці дії, відповідно до ч. 1 ст. 48 Закону України «Про інформацію», підлягають оскарженню до органів вищого рівня або до суду.

Конституційний Суд України Рішенням у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23, 31, 47, 48 Закону України «Про інформацію» та статті 12 Закону України «Про прокуратуру» (справа К. Г. Устименка) дав офіційне тлумачення зазначеної норми про оскарження дій, що порушують законодавство про інформацію. Так, ч. 2 статті 48 Закону України «Про інформацію» встановлює порядок оскарження протиправних дій посадових осіб у разі звернення до органів вищого рівня, а частина третя цієї статті акцентує на тому, що й оскарження, подане до органів вищого рівня, не є перепорою для подальшого звернення громадянина чи юридичної особи до суду.

Таким чином, норму ч. 3 ст. 48 Закону, зміст якої зводиться до ситуації, коли у разі незадоволення скарги, поданої до органу вищого рівня, зацікавлений громадянин або юридична особа мають право оскаржити протиправні дії посадових осіб до суду, не можна розуміти буквально. Тобто не є обов'язковою вимога оскарження протиправних дій посадових осіб спочатку до органів вищого рівня, а потім — до суду. Безпосереднє звернення до суду є конституційним правом кожного.

Проте, відповідно до процесуального законодавства, такі документи можуть бути витребувані для з'ясування необхідних обставин справи. Так, ЦПК у ст. 137 передбачає випадки, коли щодо отримання доказів у сторін та інших осіб, які беруть участь у спра-

ві, є складнощі, то суд за їх клопотанням зобов'язаний витребувати такі докази. Або якщо подані сторонами докази є недостатніми, господарський суд на підставі ст. 38 ГПК зобов'язаний витребувати від підприємств та організацій незалежно від їх участі у справі документи і матеріали, необхідні для вирішення спору.

У кримінальному ж процесі відповідно до ст. 97 КПК, коли необхідно перевірити заяву або повідомлення про злочин до порушення справи, така перевірка здійснюється прокурором, слідчим або органом дізнання в строк не більше десяти днів шляхом відібрання пояснень від окремих громадян чи посадових осіб або витребування необхідних документів.

Також, відповідно до ст. 71 КАС України, суб'єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі. У разі невиконання цього обов'язку суд витребує названі документи та матеріали.

Проте слід навести як приклад судову справу за позовом А. В. Полуніна до Верховної Ради України про визнання бездіяльності суб'єкта оскарження неправомірною та з вимогою зобов'язати Верховну Раду України надати йому офіційні документи та довідкові відомості на запит відповідно до Закону України «Про інформацію». Справа розглядалася у 2003 році на підставі ЦПК, оскільки КАС України ще не було прийнято. Тоді суд правомірно відмовив позивачу у задоволенні скарги, мотивуючи це тим, що згідно з ч. 3 ст. 248-1 ЦПК України до суб'єктів, рішення, дії або бездіяльність яких може бути оскаржено до суду, належать: органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ, організацій незалежно від їх підпорядкування і форм власності, керівні органи і керівники об'єднань громадян, а також службові особи, які виконують організаційно-розпорядчі, адміністративно-господарські обов'язки або виконують такі обов'язки за спеціальними повноваженнями.

Суд, таким чином, відмовив позивачеві в задоволенні його вимог про надання певних документів, обґрунтовуючи свою позицію тим, що Верховна Рада України взагалі не може бути суб'єктом оскарження за вказаними позовами, оскільки не належить до державних органів, юридичних осіб у сфері управлінської діяльності, а є єдиним органом законодавчої влади України.

Отже, право доступу громадян до інформації гарантується та забезпечується державою, проте існують певні обмеження цього права в інтересах держави та інших її громадян.

Анатолій СЕЛІВАНОВ,
доктор юридичних наук,
професор, заслужений юрист України.

Варто владі повернутися до народу обличчям, як вона одразу втрачає його

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Нещодавно в трьох селах Одеської області відбулися позачергові вибори сільських голів. Звісно, що й передвиборна кампанія, і сам процес голосування не залишилися непоміченими місцевими організаціями політичних партій. Вони й не приховували, що розглядають ці вибори як об'єктивну оцінку діяльності Партії регіонів в області. До речі, на минулих у жовтні 2010 року саме Партія регіонів домоглася в Одеській області переконливої перемоги на всіх поверхах місцевого самоврядування — від селищної до обласної рад, де були сформовані фракції, що мають арифметичну більшість депутатських голосів і здатні приймати будь-які рішення без погоджень з іншими політичними силами.

НП місцевого масштабу

У селі Чернече Балтського району сільський голова Андрій Гончарук достроково склав повноваження. На вакантну посаду претендувало троє кандидатів. Як і припускали селяни, основна боротьба розгорнулася між двома керівниками фермерських господарств — Валентиною Білоу та Світланою Білоус.

Трохи більш ніж через годину після завершення голосування було підбито підсумки — за Валентину Білу віддали 212 голосів, за Світлану Білоус — 210. Виборчі бюлетені, як того вимагає закон, були законвертовані й опечатані печаткою виборчої комісії. Несподівано голова дільничної комісії після завершення цієї процедури запропонував розкрити конверти і перерахувати голоси. Перерахували — результат виявився попереднім.

Під час складання протоколу №1 засідання дільничного виборчого про підрахунок голосів виникли суперечки, і голова дільничної комісії оголосив перерву в її роботі до ранку. Але і вранці суперечки тривали. Вони досадили такого напруження, що одному із членів виборчої комісії стало зле і довелося викликати для надання медичної допомоги «швидку допомогу», яка госпіталізувала хворого.

А тим часом із райцентру Балта терміново прибули представники райдержадміністрації, які за зачиненими дверима провели зустріч із головою дільничної комісії. Зміст цієї розмови невідомий, натомість відомо, що відразу після її завершення почався новий перерахунок голосів. Під час його проведення «несподівано» з'ясувалося, що переможець виборів змінився — ним стала Світлана Білоус.

Така безцеремонність влади, що, по суті, втрутилася в процес волевиявлення селян, викликала в останніх, скажемо так, обурення — люди зібралися на стихійний мітинг і наговорили там таких невітшних слів на адресу Партії регіонів, що відтворювати їх просто непристойно.

Ще напруженішою виявилася ситуація з виборами сільського голови в Понятівці Роздільнянського району. Висуванець від Партії регіонів Микола Греков (до речі, протягом довгих 18 років уже перебував на цій посаді) програв вибори фермерові Анатолію Томчуку. Півроку тому Микола Греков написав заяву про вихід на

ФАКТ

В Одеській області цього року відкрили двері шість нових шкіл, будівництво деяких з них почалося ще 20 років тому. Знижується рівень заборгованості у виплаті заробітної плати, стабілізувалася ситуація зі скороченням робочих місць, зібрано гарний, за три мільйони тонн, урожай зернових.

пенсію з посади понятівського сільського голови. Були призначені дострокові вибори, на яких він раптом вирішив, будучи вже пенсіонером, балотуватися на посаду, залишену за власним бажанням.

Голова селищної організації Партії регіонів Віра Ємельянова, вчителька місцевої школи, котра є головою дільничної виборчої комісії, попередила своє партійне начальство, що кандидатура Грекова неприродна. З його ім'ям у селі пов'язують основний головний біль — проблеми з подачею питної води. До речі, на минулих місцевих виборах Партія регіонів здобула в цьому селі переконливу перемогу.

Підтримати одну партію до Понятівки прибуло практично все керівництво Роздільнянського району. А в результаті підрахунку голосів з'ясувалося, що висуванець Партії регіонів програв фермерові Анатолію Томчуку, якого підтримувала Народна партія.

Звісно, що той, хто програв, подав позов до суду про визнання виборів у Понятівці невідійнятими через те, нібито, що мали місце фальсифікації. Роздільнянський районний суд під головуванням судді Жанни Теренчук у відкритому засіданні в задоволенні позову Миколи Грекова відмовив.

Але після оголошення рішення районного

суду до Понятівки нагрянули з «візитом» функціонери Партії регіонів районного та обласного масштабів. Уже яку вони проводили роботу, невідомо, але сталося просто неймовірне — переможець виборів Анатолій Томчук відмовився від

своєї перемоги, тобто від посади сільського голови, яку він не обійняв, а повторне голосування було призначено на 20 листопада. Колишньому переможцеві, який добровільно відмовився від посади сільського голови, було «рекомендовано» вступити до Партії регіонів і тоді йому гарантувалася перемога на повторному голосуванні. Що колишній член Народної партії і зробив. Він став переможцем виборів і на повторному голосуванні. Але перемогу вже здобув не народник, а регіонал.

А тим часом, після завершення виборів сільського голови Понятівки у відставку подав голова Роздільнянської райдержадміністрації Олексій Могилко.

Задля об'єктивності варто сказати, що ситуація в економічній і соціальній сферах в Одеській області почала змінюватися на краще. Цифри радувати повинні, але люди не стали від них жити краще.

Слабкість влади в тому, що вона думає не про народ, а за народ

Сьогодні в Одесі не залишилося практично ні однієї регіональної організації політичних партій, які не виявилися б учасниками НП місцевого масштабу. Так, фракція «Фронту змін» в одеській міській раді почала процедуру підготовки щодо проведення в місті референдуму з дострокового припинення повноважень міського голови Олексія Костусева. Він, до речі, спокійно поставився до цієї події й заявив, що доляльно оцінює діяльність депутатів з підготовки до референдуму. Та ж «фронтова» фракція виключила зі свого складу двох депутатів — Володимира Рондіна та Миколу Пеструєва за те, що ті підтримують під час голосування ініціативи, пропоновані Олексієм Костусевим.

Не обминули потрясіння й фракцію Соціалістичної партії в обласній раді — перший секретар обкому СПУ Борис Музалев несподівано для багатьох склав із себе депутатські повноваження. А у фракції «Сильної України» в обласній раді впливових депутати заявили про свій добровільний вихід із фракції.

Але, мабуть, наймасштабніші й найчутливіші удари по авторитету партії відчували на собі регіонали. Депутат міської ради від Партії регіонів Павло Серебряник звернувся із заявою в правоохоронні органи, що

багато чуток. Адже подібне комунальне підприємство «Теплопостачання міста Одеси» уже існує. Для чого, з якою метою створено друге підприємство? Які його завдання?

Єдина політична сила, до якої в Одеській області у виборців поки що немає жодних претензій, — «УДАР Віталія Кличка». Річ у тім, що на території регіону вона тільки-но починає свою діяльність. Її регіональним керівником обрано полковника запасу Сергія Рахубенка, а в Балтській районній раді створена перша в області фракція «УДАР Віталія Кличка». Депутат розповів, що в регіональну організацію

партії, яку він очолив, потягнулися харизматичні та креативні люди, котрі пропонують безліч продуктивних ідей.

Що у чутках правда?

За останні два тижні Одеса вільно чи невольно перетворилася на епіцентр політичних пристрастей. У цьому випадку йдеться про чутки, пов'язані з так званою добровільною відставкою одеського міського голови Олексія Костусева. Наразі він перебуває на лікуванні, коментарів щодо чуток, пов'язаних з ним, не дає. Натомість у величезній кількості вони з'являються на сторінках центральних і місцевих газет, в Інтернет-виданнях. Вони поширюються на заяву начальника управління інформації одеської міської ради Ганну Осипчук, котра заявила: «Олексій Костусев справді пішов у відставку». А сам міський голова, як ми вже зазначали, на тему своєї відставки нічого не каже. А от політичні противники Партії регіонів на місцевому рівні, передусім йдеться про партію «Батьківщина», впевнені, що відставка міського голови — справа вирішена. Керівник фракції «Батьківщина» в Одеській обласній раді Сергій Веселов, характеризуючи роботу Костусева на посту міського голови, сказав: «Нічого з того, що обіцяла Партія регіонів, не виконано. Замість цього люди бачать постійні сварки, кадрові перестановки, урізування фінансування соціальних програм. Одне слово, команди професіоналів не вийшло, і тому постійно відбуваються заміни та пошук нових гравців. Відставка Костусева, на мій погляд, пов'язана саме з його непрофесіоналізмом».

В обласній організації Партії регіонів чутки, пов'язані з відставкою Костусева, не коментують.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

САМОВРЯДУВАННЯ

У Луцьку змінили назву 27 вулиць

Відповідне рішення ухвалила сесія Луцької міської ради. Ініціював розгляд цього питання Сергій Григоренко (ВО «Батьківщина»). Голосуванням його підтримали 39 депутатів із 50. Серед п'яти депутатів, які були проти, і міський голова Микола Романюк. Улітку він уже ветував подібне рішення.

Відтепер у Луцьку не буде вулиць, названих на честь відважних молодогвардійців Олега Кошового, Сергія Тюленіна, Івана Земнухова, Ульяна Громової, Молодогвардійської, Пролетарської, Колгоспної, Бринського (командира партизанського з'єднання), Горького, Радищева... Серед нових назв ми знаходимо вулицю Йосафата Кунцевича (відомого діяча греко-католицької церкви, борця проти православ'я в Україні і Білорусі), волинських поетів Петра Маха і Олександра Богачука, архітектора Метельницького.

Безперечно, всі ці люди відомі і, напевно, переважна більшість заслуговує на таке пошанування. Але й імена тих, кого депутати намагаються викреслити з нашої пам'яті, не менш достойні. До речі, в інтернет-відгуках про цю депутатську акцію більше негативу, ніж підтримки. Адже зміна назв вулиць змусить їхніх мешканців переоформлювати чимало документів, у копійку влетить це перейменування й для розташованих на цих місцях магістралей підприємств, установ та організацій. Чи не краще було б витратити кошти на благоустрій Луцька, зокрема, на ремонт дорожнього покриття і тротуарів, встановлення ліхтарів тощо. А вже новим вулицям присвоювати перелічені вище імена. Дешевий піар у мешканців міста не знаходить підтримки, а викликає лише роздратування.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Ліквідатор Товариства з обмеженою відповідальністю "Укрпромбанк" повідомляє про продаж на аукціоні активів (майна) банку, розташованого за адресою: м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26.

Лот №1 Майно у кількості 14 одиниць комп'ютерної техніки, що належить ТОВ "Укрпромбанк" на праві власності та розташоване за адресою: м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26.

Початкова ціна - 18 318 грн. 30 коп. з урахуванням ПДВ.

Лот №2 Майно у кількості 90 одиниць офісних меблів та офісного обладнання, що належить ТОВ "Укрпромбанк" на праві власності та розташоване за адресою: м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26.

Початкова ціна - 317 493 грн. 60 коп. з урахуванням ПДВ.

Аукціон відбудеться не раніше ніж через 10 робочих днів після опублікування об 11:00 за адресою: м. Київ, пр-т А. Глушкова, 1, УУТБ (павільйон № 6,). Кінцевий термін прийняття заяв для участі у аукціоні - за 3 дні до початку аукціону, організатор аукціону УУТБ та БК№12 ПП "МАРВА".

Гарантійні внески складають 10% від початкової ціни лоту і вносяться по кожному лоту окремо на р/р 260083010794 в ПАТ КБ "Актив-Банк" м. Київ, МФО 300852, код ЄДРПОУ 33778197, ПП "МАРВА".

Реєстраційний внесок складає 51,00 грн. з ПДВ і вноситься по кожному лоту окремо на рахунок УУТБ р/р 2600700004058 в ПАТ КБ "ПРАВЕКС-БАНК" в м. Києві, МФО 321983, код ЄДРПОУ 16470831.

З питань ознайомлення з майном та за більш докладною інформацією звертатися за тел: (044) 596-93-24.

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен назвав пустим витрачанням грошей заходи Москви у відповідь на розміщення елементів американської системи протиракетної оборони в Європі, повідомляє *Bi-Bi-Ci*

Міжнародний фестиваль «Jazz Bezz» триває у Харкові (*Укрінформ*)

Чорнобильський протест вступив у «суху» фазу

Учора в столиці чорнобильці, які протестують проти скасування соціальних пільг, оголосили про початок голодування без води, пов'язавши собі на голови стрічки з написом «Сухе голодування». З ранку учасники акції протесту прорвалися на газон напроти будинку Кабінету Міністрів і встановили на клумбах національний прапор України. Відбулася сутичка зі співробітниками правоохоронних органів, повідомляє УРА-Інформ. Нагадаємо, раніше рішенням суду чорнобильцям було заборонено встановлювати в Маріїнському парку напроти будинку уряду намети, національний прапор і проводити будь-які акції.

І все-таки напередодні вночі в Маріїнському парку почували 35 чорнобильців-голодувальників. Біля учасників акції чергує «швидка», автобус із правоохоронцями та міліцейський УАЗ. Як повідомило Головне управління МВС у Києві, воно має інформацію про те, що чорнобильці, які проводять голодовку в парку напроти будинку Кабінету Міністрів, намагаються перекрити рух по вулиці Грушевського.

Не припиняються акції протестів і в регіонах. Так, у Львові 6 грудня чорнобильці встановили намети біля будинку Львівської обласної держадміністрації

9 вересня було прийнято за основу проект закону «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» (№9127). Цим законопроектом передбачається скасування пільг для ряду громадян. Це спричинило неодноразові мітинги представників чорнобильських і афганських організацій.

жавою рішень судів суперечить низці законів і Конституції України. Люди не виключають, що найближчим часом вони вдадуться «до радикальніших форм протесту». Ця акція, за словами організаторів, безстрокова і спрямована на підтримку чорнобильських виступів, які відбуваються в Києві та інших містах України.

Сьогодні до 10.00 голодуючі в Донецьку чорнобильці повинні прибрати свої намети. Днями виконавча служба зачитала їм відповідні постанови суду. Нагадаємо, акція протесту донецьких ліквідаторів Чорнобильської катастрофи біля будинку управління Пенсійного фонду розпочалася 15 листопада. Донецький окружний суд 23 листопада ухвалив припинити її проведення. Учасники акції відмовилися виконати цю постанову. 27 листопада під час демонтажу наметового містечка протестувальників помер 70-річний Геннадій Конопльов. Однак прокуратура відмовилася порушувати кримінальну справу за цим фактом. Учора прокурор Донецької області Володимир Вишинський заявив: складу злочину в смерті учасника акції протесту

чорнобильців у Донецьку Геннадія Конопльова немає.

А днями в наметовому містечку в Донецьку готувалися до зустрічі з Президентом України, щоб розповісти про свої вимоги особисто гаранту Конституції. Але вона не відбулася.

Глава держави зобов'язав уряд найближчим часом зібрати представників громадських організацій,

які мають різні пільги, передусім чорнобильців, і провести з ними відверту дискусію, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Тим часом Прем'єр-міністр України Микола Азаров заявив, що не розуміє, чому тривають акції протесту. Мовляв, ухвалено рішення підвищити пенсії інвалідам-чорнобильцям. Значна частина з них отримуватимуть максимально можливу — 8 тис. грн.

Водночас він доручив віце-прем'єр-міністру України Сергію Тігіпку продовжувати соціальний діалог із чорнобильцями, навіть якщо незадоволеним залишиться тільки одна людина. І визнав, що для фінансування всіх пільг, передбачених законодавством, у бюджеті немає грошей.

Ольга ВІТЕР.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Читайте написи на етикетках — це корисно для вашого здоров'я

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На підтвердження цього — згадайте аншлаги у магазинах, які зазвичай спостерігаються останнього передноворічного тижня. Приміром, торік у чергах до кас покупці вистоювали годинами! Попит на традиційні новорічні товари, як-то шампанське, червона ікра тощо, був таким, що порожні прилавки нагадували радянські часи дефіциту.

Щоправда, далеко не всі придбання стають прикрасами святкового столу. Киянка Дарина

Сергіївна минулого року планувала пригостити гостей своїм «фірмовим» салатом. Купила рибні консерви, а вони виявились відвертим неліквідом.

— Скуповувалась, як завжди, в останній день. Метушня в магазині була така, що думала, як би до прилавка протиснутися, щоб хоч щось узяти. Звичайно, на їх кінцеву дату споживання, а тим паче на склад не дивилася. На це, якщо відверто, ні часу не було, ні можливості. Уже вдома побачила, що консерви прострочені, але по-

вертати їх до магазину не стала. Знову ж таки через брак часу, — пригадує «потерпіла».

Мотивація продавців, зізнаюся, цілком зрозуміла: якщо є можливість усе швидко перед Новим роком продати, то чому б цим не скористатися? Тому споживачі, якщо не хочуть бути обдурені, повинні бути напоготові.

Надурити споживачів можуть на «акціях». Коли людині щось пропонують, так би мовити, задурно, про якість цієї «шари» рідко хто замислюється. І з

поличок магазинів неякісна продукція перекошує на кухні українців. Якщо є можливість оцінити зовнішній вигляд продукції, робіть це. Якщо креветки чи пельмені заморожені однією великою брилою, це, швидше за все, свідчить, що умови їх зберігання було порушено. І те, що зіпсовані вони тільки зовні, гарантувати не може ніхто.

Перевагу надавати варто продуктам, запакованим фабричним способом, аніж тим, які пакуються супермаркетами, радить

Валентин Безрукий. Мовляв, попри те, що супермаркети набагато надійніші від базарів, і там знаходять різноманітні способи штучно продовжити «життя» продукції. Приміром, уже нарізані сири чи ковбаси можна легко «омолодити», просто заново переклеївши цінник. Тому чергова порада: краще, щоб цю продукцію нарізали прямо при вас. І остання порада від експерта: за покупками йти зі списком потрібних товарів. Це, мовляв, убезпечить від спонтанної покупки.

Справжня гордість країни, якщо, звичайно, так можна говорити, — наша алкогольна продукція. Її якість, каже експерт, справді висока. Між тим Валентин Безрукий запевняє: говорити, що вся харчова продукція у нас погана — не можна. Це огульне звинувачення. Як показують дослідження, проведені очолюваним ним центром, є у нас і відповідальні виробники, які ковбаси роблять з м'яса, а згущене молоко із молока. Головне — вміти їх знайти...

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Подайте на урну, хто скільки зможе!

В Івано-Франківську збирали кошти, щоб придбати урни для сміття. Зініціювали акцію активісти громадських організацій «Школа лідерів» та «Івано-Франківська громадська обласна рада». Молоді люди почали з вулиці Шевченка — однієї з центральних у місті. Вона веде до міського парку,

де працюють торговельні павільйони, а ось обгортку від цукерки чи морозива викинути нема куди. Активісти встановили в кількох місцях вулиці таблички з написами: «Тут буде урна! Долучися! Зроби свій внесок!» і закликали перехожих викинути кілька гризень у скляні банки. У їхніх планах — назбира-

ти кошти хоча б на три урни для цієї вулиці. Якщо з першого заходу це не вдасться, то обіцяють продовжити акцію або ж додати необхідну суму із власних кишень.

Дарина НАЗАРЧУК.
На знімку: активісти збирають гроші, щоб встановити урни в центрі міста.

Фото автора.

Спинальники возитимуть безплатно

Черкаський міськвиконком за бюджетні кошти придбав для перевезення інвалідів-колясочників пасажирський мікроавтобус «Газель». Після обладнання його спецпідйомником автобус безплатно перевозитиме містом людей з порушенням опорно-рухової системи.

В обласному центрі мешкає близько 21 тисячі інвалідів, з них майже 600 — спинальники. Лідія ТИТАРЕНКО. Черкаси.

На посівну — більше насіння

На 40 тисячах гектарів з 220 тисяч, засіяних восени на Тернопільщині, озимі зернові не зійшли. Виною всьому — посуха: пристойних дощів не було більше ста днів. Аграрії не втрачають надії, що сходи навесні з'являться, якщо буде тепла і сніжна зима. Синоптики їх у цьому обнадіють. Та й науковці кажуть, що озимі посіви витривалі, сходи ще можуть проклюнутися. Та все ж у багатьох господарствах запасуються насінням ярої пшениці, ячменю, кукурудзи у більшій кількості, ніж розраховували.

Любов ЛЕВИЦЬКА. Тернопільська область.

ЦИФРА

Лише 2 тисячі гривень

виділила міська рада Чернівці на проведення цьогорічного різдвяного ярмарку. Виходить, справжнє свято для чернівчан можуть улаштувати хіба що підприємці, котрі орендуватимуть дерев'яні будиночки для продажу сувенірів, їжі та напоїв. Начальник відділу соціально-економічного розвитку мерії Володимир Пулинець прокоментував це так: «Якщо невеличке австрійське містечко Інсбрук на свою промоцію витрачає 12 мільйонів євро на рік, то Чернівці — 142 тисячі гривень».

Сергій СУЛИМА.

Дід Мороз отримав житло

У гості до Діда Мороза поїдуть діти із соціально незахищених сімей Рівненщини. Новорічну мандрівку

для них у Здолбунівський район, де «живе» Дід Мороз, влаштують за сприяння голови Рівненської ОДА Василя Берташа. Тут діти зможуть розважитися біля ялинки й отримати подарунки. А також передати Діду Морозу свої листи із бажаннями та мріями. До благодійної акції долучилась туристична фірма «Олександр», яка й облаштувала хатинку Діду Морозу у мальовничому куточку Рівненщини.

Олександра ЮРКОВА. Рівненська область.

«Зеленого змія» переїхав бульдозер

Майже тонну алкогольного фальсифікату, величезну кількість підроблених акцизних марок та устаткування для виготовлення «паленої» горілки вилучили податківці Сумщини. За рішенням суду все це було розчавлено бульдозером на полігоні твердих побутових відходів поблизу обласного центру. Загалом з початку нинішнього року за скоєння злочинів, пов'язаних з виробництвом і реалізацією небезпечного для людського життя фальсифікату, у регіоні до кримінальної відповідальності притягнуто п'ятьох горілчаних «цеховиків», в яких вилучено підробленої продукції на 3,3 мільйона гривень.

Владислав ЖМУРКОВ. Сумська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...у Вінниці візьмуть кредити, щоб зекономити на опаленні

У Вінниці вирішили визначити, скільки тепла нерационально втрачають багатоповерхівки. Саме з цього завдання у місті стартував проект «Енергоефективний будинок». За допомогою спеціального приладу — тепловізійної камери — спеціалісти виявлятимуть недоліки у тепломережах та встановлять інші причини, чому «тепло» тікає з будинку.

За словами директора департаменту житлового господарства Вінницької міської ради Сергія Кушніра, на першому етапі плановано провести такі аудиту в 50 будинках. Потім експерти зроблять висновки та внесуть пропозиції, які заходи слід вжити передусім, аби зберегти тепло. Проте проект не завершиться на рівні рекомендацій та пропозицій. Міжнародна фінансова корпорація пообіцяла виступити гарантом отримання кредитів на заміну тепломереж, встановлення теплових лічильників та металопластикових вікон у під'їздах, ремонт вхідних дверей тощо. За словами міського голови Володимира Гройсмана, виконання всіх намічених заходів з енергозбереження дасть можливість вінничанам економити приблизно половину коштів на опалення багатоповерхівок. Вінниця стала першим містом у державі, де МФК розпочала реалізацію своєї програми підвищення енергоефективності житлового сектору, зазначила голова представництва корпорації в Україні Олена Волощина.

Віктор СКРИПНИК.

СПОРТ

«Золоті» руки
Пушкаря і Жоха

Армспорт (боротьба на руках). Алмати (Казахстан). XXXIII чемпіонат світу серед чоловіків, жінок та юніорів. Участь брали 900 спортсменів з 48 країн.

У найпрестижнішій категорії, понад 110 кг, український богатыр 26-річний Андрій Пушкар (вага — 120 кг, зріст — 192 см) з Кременця (Тернопільська область) виборов дві золоті медалі — лівою і правою руками. Багаторазовий чемпіон світу, Європи та України, заслужений майстер спорту Пушкар у фіналах поборов Фаріда Усманова (Туреччина) і Гаджимурата Омарова (Росія).

«Золотом» на цьому турнірі відзначився і 19-річний Олег Жох із Рівненщини, котрий виборов перше місце у ваговій категорії до 70 кг, «однією лівою» перемігши росіянина Олександра Ковальчука.

Ліга пішла
на зимові канікули

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 6-й тур. 7 грудня.

Група А. «Манчестер Сіті» (Англія) — «Баварія» (Німеччина). 2:0. «Вільярреал» (Іспанія) — «Наполі» (Італія). 0:2.

«Баварія» — 13 очок, «Наполі» — 11, «Манчестер Сіті» — 10, «Вільярреал» — 0.

Група В. «Інтер» (Італія) — ЦСКА (Росія). 1:2. «Лілл» (Франція) — «Трабзонспор» (Туреччина). 0:0.

«Інтер» — 10, ЦСКА — 8, «Трабзонспор» — 7, Лілл» — 6.

Група С. «Базель» (Швейцарія) — «Манчестер Юнайтед». 2:1. «Бенфіка» (Португалія) — «Оцелул» (Румунія). 1:0. **«Бенфіка» — 12, «Базель» — 11, «Манчестер Юнайтед» — 9, «Оцелул» — 0.**

Група D. «Аякс» (Нідерланди) — «Реал» (Іспанія, Мадрид). 0:3. «Динамо» (Хорватія) — «Ліон» (Франція). 1:7.

«Реал» — 18, «Ліон» — 8, «Аякс» — 8, «Динамо» — 0.

Отже, до 1/8 фіналу (матчі відбудуться 14 та 22 лютого 2012 року) вийшли: «Баварія», «Наполі», «Інтер», ЦСКА, «Бенфіка», «Базель», «Реал», «Ліон», «Челсі» (Англія), «Байер» (Німеччина), «Арсенал» (Англія), «Марсель» (Франція), «Барселона» (Іспанія), «Мілан» (Італія), АПОЕЛ (Кіпр), «Зеніт» (Росія).

«Манчестер Сіті», «Трабзонспор», «Манчестер Юнайтед», «Аякс», «Валенсія», «Олімпіакос», «Порту» та «Вікторія» задовольняться **виступом у Лізі Європи.** Матчі 1/16 фіналу команди зіграють 16 і 23 лютого.

Підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Треба вчити змалечку, як критично сприймати медіа

Учора в Києві відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційний простір. Українські реалії», організована Національною спілкою журналістів України. У ній узяли участь понад 30 відомих учених, професорів українських вузів, головних редакторів газет, журналістів та інших фахівців. Професіонали констатували повзучу русифікацію українських ефірів, брак владної політики в інформаційній сфері, поступове захоплення провідних газет, журналів, телеканалів олігархічними групами та інші кризові явища. Одним із виходів з цієї ситуації експерти вважають запровадження медіаосвіти для школярів. Тобто дітей потрібно навчати ще у школі, як критично читати газети й дивитися телевізор.

На думку голови Національної спілки журналістів Ігоря Лубченка, українська журналістика розвивається циклічно, від виборів до виборів. Новообрані політики працюють так, наче до них нічого не було, тож проблеми медійної сфери залишаються не вирішеними десятиліттями: приміром, денационалізація державних і комунальних ЗМІ або розвиток громадського телебачення (незалежного від держави і контролюваного глядачами). З року в рік про це дискутують на фахових заходах, до Кабміну та інших владних органів надсилають листи, а віз і нині там.

Директор Інституту журналістики КНУ іме-

ні Тараса Шевченка Володимир Різун констатував, що мас-медіа нині не стільки інформують, скільки перетворюються на олігархічно-бізнесово-партійні структури. Якість інформаційних продуктів погіршується, аудиторія звикає до невибагливих передач без аналітики. Учений нагадав про медіаосвіту: спеціальні знання допоможуть сприймати медіа критично.

Курси з медіаосвіти понад 20 років провадяться для школярів у державах ЄС, розповів керівник кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Валерій Іванов. Учні вчатьс-

Зліва направо: **перший секретар Національної спілки журналістів України Віктор Чамара, генеральний директор Болгарського телеграфного агентства Максим Мінчев, президент Академії наук вищої освіти України Микола Дубина, голова Національної спілки журналістів України Ігор Лубченко, доцент кафедри телебачення та радіомовлення Інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка Віктор Набруско.**

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

можливого шкідливого впливу комп'ютерних ігор чи спілкування у соцмережах. Академія української преси, очолювана В. Івановим, розробила навчальний курс для вчителів та студентів педагогічних факультетів. Ці програми експериментально запровадили у п'яти про-

фільних вищих навчальних закладах. Наступного року предмет можуть розповсюдити на всі педвузи України. Результатом роботи конференції стала резолюція, в якій учасники закликають органи влади законодавчо визнати інформаційний простір України національним

феноменом (як надра землі, воду, повітря тощо), надати правовий статус інтернет-мас-медіа, створити державну цільову програму підтримки національних виробників медіапродукції та вирішити низку інших проблем журналістської сфери.

Аніта ГРАБСЬКА.

Студентські загони популярні й нині

«Ми працюємо слави-мо тебе, Україно!» — під таким гаслом проходив у Полтаві I Регіональний зліт молодіжних трудових загонів. Його мета — пропагувати традиції руху молодіжних трудових загонів, організовувати здорове і змістовне

дозвілля їх учасників, сприяти всебічному розвитку творчих та фізичних здібностей молоді. На цьому наголосив, вітаючи учасників зльоту, заступник голови — керівник апарату облдержадміністрації Валерій Пархоменко.

Обласний молодіжний центр праці, організовуючи роботу з працевлаштування молоді, залучає учнів та студентів до участі в молодіжних трудових загонах. Як показала практика, діяльність таких загонів є еконо-

мічно виправданою і допомагає у розв'язанні матеріальних проблем їх учасникам. До речі, цього року на Полтавщині працювали і сільськогосподарські молодіжні трудові загони. Так, студенти Полтавського аграрно-

економічного коледжу трудилися на полях одного з кращих господарств області — ТОВ «Агрофірма «Маяк» Котелевського району. Обидві сторони залишилися задоволеними, тож співпраця триватиме.

Віталій
СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Ягоди сховали від податків

Нинішньої осені окремі підприємства Хмельниччини успішно експортували ягоди та горіхи. У переліку вітамінної продукції перші місця посіли чорниця, горіх волоський, горобина, бузина. Вартість партій оцінюється іноді у мільйони гривень. Та попри доходи, продавці намагаються збільшити свої

статки, у тому числі незаконно.

Так, одне з ярмолинських товариств з обмеженою відповідальністю експортувало горіхів на 2,5 мільйона гривень та не сплатило при цьому близько ста тисяч гривень податку. Шепетівським експортером відправлено до Європи понад 700 тонн мо-

рожених лісових ягід на 23 мільйони гривень. Але податківцям довелося уточнити для нього податок на 3 мільйони гривень. Подібне сталося і з хмельницьким товариством, що постачало за кордон горіхів на 11 мільйонів гривень.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Дихати стане втричі легше

Наступного року в агломераційному цеху Алчевського меткомбінату планують скоротити кількість шкідливих викидів утричі. Це один з найзношеніших і «найбрудніших» цехів підприємства. Як розповів генеральний директор комбінату Тарас Шевченко, за планом реконструкції на АМК уже в наступному році мала з'явитися нова аг-

лофабрика. Однак економічна криза внесла свої корективи. Новий цех побудують не раніше, ніж через 3-4 роки. Однак уже в 2012-му на труби надягнуть рукавні фільтри, а також зроблять спеціальні укриття на видачі агломерату — один з найбільш забруднювальний атмосферу ділянці цеху.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

З аптеками, які наживалися на тяжкохворих, буде покінчено

Першу в Тернополі соціальну аптеку відкрито на базі міської комунальної лікарні №2. Вона приватна, але завдяки тому, що міська влада має свою частку власності у вигляді комунального майна, вдалося домовитися про зниження цін на ліки на 15—30 відсотків. Не дивно, що одразу після відкриття до віконечка вишикувалась чимала черга з пацієнтів лікарні.

— Ми будемо щомісяця моніторити ціни в цьому закладі, щоб власники дотримувалися домовленості, — запевнив міський голова Сергій Надал. — Соціальні аптеки найближчим часом буде відкрито також у лікарні швидкої допомоги та лікарні №3.

Досі в медичних закладах працювали аптеки, де ціни були навіть вищими, ніж у місті. Власники добряче їх «накручували», користуючись тим, що не всі пацієнти мають змогу кудись йти. Тепер із цим буде покінчено. В місті вже діє кілька соціальних магазинів, соціальна перукарня, де ціни на основні продукти харчування, деякі послуги нижчі за ринкові. За словами голови обласної ради Олексія Кайди, обласна влада вивчатиме досвід міської. У комунальних медичних закладах області, на його переконання, повинні діяти комунальні аптеки, що дасть змогу реально знизити ціни.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ФОТОФАКТ

«Пане Президенте, доvezіть на гвинтокриллі!» — закликали біля станції метро «Вокзальна» учасники студентського флеш мобу, влаштованого громадським рухом «Відсіч». Усім, хто не зміг напередодні Нового року придбати квитки на справжній потяг, вони пропонували альтернативний транспорт — іграшковий.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Досі в медичних закладах працювали аптеки, де ціни були навіть вищими, ніж у місті

У Львові з 2012 року запрацює нова маршрутна мережа, розроблена у такий спосіб, щоб зменшити транспортне навантаження на історичний центр міста. Уже оголошено конкурс на визначення перевізників на 46 автобусних маршрутів (*РБК–Україна*)

У Севастополі ліквідовано конвертаційний центр з обігом у 35 мільйонів гривень (*УНІАН*)

Артерії життя чи шляхи смерті

Чому автомагістралі стають причинами трагедій

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Ні для кого не таємниця, що саме добрі дороги значною мірою визначають успішність будь-якого населеного пункту. Бо якщо дощі розмили ґрунтову — у селі вже не дочекаєшся маршрутки. Немає під'їзного шляху — до вас не добереться «швидка». Траса щедра на вибоїни — її оминуть не тільки туристи, а й торгові вантажі... Та найгірше те, що погана дорога здатна не тільки пригнічувати соціально-економічне життя будь-якого регіону, а ще й забирати життя людське.

Замість капітальних ремонтів — ямкові

Коли проїжджаєш пару сотень кілометрів від межі до межі області, важко уявити, що загальна довжина доріг у краї перевищує сімдесят тисяч кілометрів. Ними щодня переміщуються десятки тисяч автомобілів, серед яких тільки пасажирські перевезення здійснюють понад п'ять тисяч. Як стверджують офіційні документи, для того, щоб дорogi були справними, а рух на них — безпечним, нинішнього року витрачено майже сорок мільйонів гривень. Начебто не так уже й мало. Та якщо заглибитись, то вистачило б здебільшого на латання дірок у буквальному розумінні слова. Шляховикам вдалося замінити 1,6 тисячі зношених дорожніх знаків та відремонтувати шість кілометрів бар'єрного огоро-

ження. Якщо порівняти з тими десятками тисяч кілометрів, що перетинають область, то це — справжній мізер. А лівова частка грошей пішла на так званий ямковий ремонт. Не знаю, чи ще десь у світі сучасних шляхобудівних технологій є такий професійний термін, але в тому, що такі масштаби саме ямкового ремонту в європейських країнах важко відшукати, можна не сумніватись. Особливо вражає, що він проводиться не в рівних пропорціях із капітальним і навіть не паралельно з ним, а, по суті, заміняючи його. Втім, для сільської дороги не те що ямковий ремонт, а навіть добра машина на щепеню — справжня мрія. Бо дуже часто і це заміняється лише роботою автогрейдера, котрий пару разів на рік вирівнює ґрунтову дорогу. Те, що жити з такими

шляхами важко та незручно, — одна справа. Гірше, що вони стали небезпечними для людей. Навіть офіційно визнано, що неналежний стан вулично-шляхової мережі тільки нинішнього року став причиною майже сімдесяти дорожньо-транспортних пригод, у в третині з яких були постраждалі. Саме з цієї причини понад два десятки людей отримали травми, а троє — загинули. Причому статистика чітко фіксує ті місця і райони, де аварії трапляються частіше, ніж в інших. І ця закономірність пов'язана саме із технічним станом шляхів. Знаючи слабкі місця, давно час їх позбутися. Але чому цього не роблять?

Хто небезпечніший: духи чи вибоїни?

У травні жахлива автопригода сталась у Козацькій долині, що в Дунаєвецькому районі. На світанку легковик, у якому перебувало дев'ятеро молодих людей, виїхав на зустрічну смугу руху, де зіткнувся з автоцистерною. Водій та троє пасажирів загинули на місці пригоди, ще один 15-річний хлопчина від отриманих ушкоджень помер у кареті швидкої допомоги. За життя решти потерпілих боролись лікарі, але тільки двох вдалося врятувати. А вже за три місяці на тій же території водій так само ви-

їхав на зустрічну смугу та зіткнувся з локомотивом. І знову водій і пасажир з тяжкими травмами опинились у лікарні. Ліха слава про цю ділянку дороги йде давно. Про безпеку знають не тільки місцеві жителі, а й працівники ДАІ. Було навіть, що трагедії у Козацькій долині пов'язували із незбагненими містичними явищами, мовляв, душі загинблих козаків ніяк не упокояться. Та перш ніж шукати причини у потойбіччі, варто пильніше придивитись до самої дороги та умов руху на ній. Можливо, все набагато простіше? Недарма на останній колегії заступник голови ОДА поцікавився у шляховиків, чому нічого не зроблено на цьому та подібних добре ві-

домих небезпечних ділянках навіть після того, як уже загинуло стільки людей.

Визнано: майже половина аварій трапилась у так званих місцях концентрації ДТП. Найбільш небезпечними стали Летичів, Кам'янець-Подільський, кордон Хмельницької та Вінницької областей, кілька сіл у Летичівському, Красилівському, Ярмолинецькому та Дунаєвецькому районах.

Окрім згаданої Козацької долини, решту можна

перерахувати на пальцях однієї руки. Однак такими вони залишаються роками і примножують сумну статистику. Винними найлегше визнати шляховиків, котрі так і не взяли за реконструкцію чи ремонт цих ділянок. Але, хоч як прикро, відповідь їх до болю банальна: не тільки на вдосконалення, а й на ремонт доріг немає коштів. Заступник директора з ремонту та утримання доріг ДП «Хмельницький облавтотдор» Олександр Зелінський називає цифри: майже три тисячі кілометрів доріг, вісімсот з яких становлять шляхи загальнодержавного значення, потребують термінового капітального ремонту. Для його проведення потрібно понад дев'ять мільярдів гривень. Нинішнього року на ці роботи виділено лише 97 мільйонів гривень. Це майже у сто разів (!) менше від потреби. Причому така ситуація спостерігається уже протягом майже двох десятиліть. То про яку якість та безпеку доріг можна говорити? Цікаво спостерігати, як кожна нова влада киває у бік попередників, мовляв, ось до чого довело, а нам тепер де взяти гроші, щоб усе це виправити? Тож і доводиться обмежуватись ямково-косметичними ремонтами. Справді, спадщина, яка передається з року в рік, стає дедалі гіршою. Але ж і особливих потуг у пошуку потрібних коштів як не було, так і немає. Від заступника голови ОДА на колегії пролунала вже стандар-

Тиждень у вишиванках ходили до школи вчителі й учні

АКЦІЯ

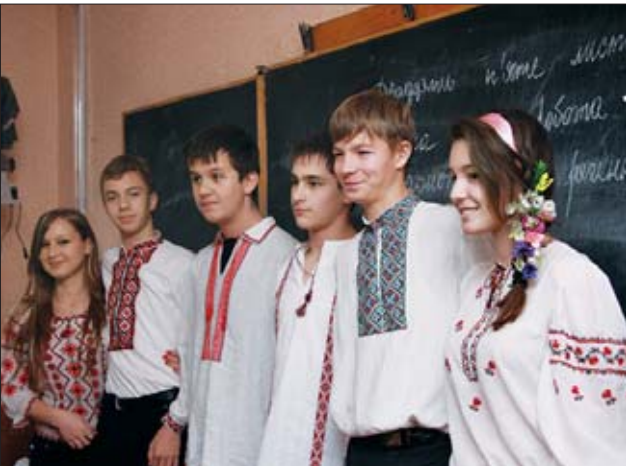
«Без традицій немає культури, без культури немає нації».

В'ячеслав ЛІПИНСЬКИЙ.

Це стало цікавинкою свята української мови

— У понеділок у вишних блузах прийшли до школи тільки троє вчителів, — каже заступник директора Вінницької школи №21 Галина Комарчук. — У вівторок до нас приєднались вже половина вчительського колективу і частина учнів. У середу їх стало ще більше, а в два наступні дні школа, як ніколи раніше, милувала зір узорами української вишивки — всі вчителі і майже всі учні були одягнені в національне вбрання! Ідея провести в школі №21 тиждень української мови — він пройшов із 21 по 25 листопада — належить згаданій Галині Комарчук. А щоб свято стало яскравим і запам'яталося надовго, вчителька запропонувала носити протягом цього часу національне вбрання. До того ж усім: і вчителям, і учням. Директор школи Андрій Космина підтримав пропозицію, хоча щиро зізнався, що, на жаль, не має власної вишиванки. Утім, на свято прийшов у розкішній сорочці. Обидві її поли розшиті великими барвистими узорами від верху до низу. Її визнали кращою вдяганою. Андрій Сергійович

Учні з гордістю показували всім свої вишиванки.

прабабусі. З динаміків лунали пісні про дівочу вроду. А в цей час хлопці визначали, в кого з дівчат найдовше волосся. До того ж не користувалися лінійками. «Вчителька сказала, що це недобре, коли ніжної дівочої голівки торкатиметься лінійка чи інший метромір, — розповідає чорнявий одинадцятикласник. — То ми міряли п'ядями. Один підтримував волосся, другий міряв, третій перевіряв, чи, бува, не помилвся».

Найдовшу косу в цій школі має Людмила Матяш із 7-А класу. Друге і третє місце дісталися дівчаткам з однаковим прізвищем Дахненко — Аліні з 8-А і Юлі з 6-Б класу. Переможниця Людмила Матяш каже, що доглядає волосся за рецептами своєї бабусі — Валентини Марківни Черниш. У неї в молодості теж була довга коса. «Бабуся щоразу готує мені настоянку для ополіскування волосся після миття, — каже дівчинка. —

Для цього використовує такі трави, як ромашка, череда, кропива».

Після нагородження переможців професійні перукарі, яких запросили на свято, провели майстер-клас для дівчаток щодо того, як треба доглядати за довгим волоссям.

Шевченків «Кобзар» і вишитий рушник

Середа була позначена двома виставками — українських рушників і Шевченкових «Кобзарів».

— Ще за місяць до проведення свята ми попередили учнів, щоб попросили у своїх рідних, знайомих вишиті рушники для виставки, — каже Галина Комарчук. — Бачили б ви, яка багата вийшла експозиція! На ній було представлено стародавні вишивки на домотканому полотні початку минулого століття, а також сучасні вироби. Більшість рушників — ручної роботи. Їх привезли діти, чий бабусі і прабабусі живуть у селах.

А ось Шевченкових «Кобзарів», виданих у давні часи, не знайшлося. Представлені книжки вийшли у світ у 80-ті роки минулого століття або в період нашої незалежності. Великий ярмарок нагадувало собою шкільне приміщення у четвер. У цей день діти продавали національні страви і вироби з національною символікою. Приготувати їх учням допомагали батьки, бабусі. Дехто казав, що сам упорався з непростим завданням. Крім страв — тістечок, пирогів, вареників, пропонували вироби з бісеру, дерева, паперу. 9-А переміг у номінації «Національний колорит», 9-Б — у номінації «Оригінальність», 8-А — «За маминими рецептами», 4-А — «Вироби своїми руками». Виручені кошти вчителі пропонували залишити для потреб класів, але діти вирішили по-іншому — пла-

нують передати на благодійну допомогу. П'ятниця у 7-А класі розпочалася з відкритого уроку на тему: «Традиції українців на прикладі твору Михайла Стелмаха «Гуси-лебеді летять»». Провела урок Галина Комарчук. На свято української мови в актовому залі зібралися учні і вчителі. Його організацією був приємно вражений запрошений гість, відомий мовознавець, професор Вінницького державного педагогічного університету імені Коцюбинського Анатолій Подолінний. Він зізнався, що від такого розмаїття національного вбрання душа співає. Професор сказав, що пропонуватиме таку само цікавинку під час проведення аналогічних заходів своїм студентам Інституту філології. **Віктор СКРИПНИК.** Фото автора.

Директор Андрій Космина, ліворуч — заступник директора Анжеліка Вовк, праворуч — завуч, ініціатор свята Галина Комарчук.

тна фраза: де ж їх знайти, ті мільярди? Треба виходити з того, що є, і при цьому ... мати добрі дороги.

Але так не буває. З дешевої риби завжди погана юшка. Хоча б скільки говорили про те, що «тешин язык» на під'їзді до Кам'янця-Подільського — одна з фатальних дорожніх ділянок, ні попереджувальними знаками, ні огорожами на ній не обійтись. Ще десять років тому задумали виправити «язык», на якому постійно трапляються ДТП. Розробили навіть проектно-кошторисну документацію. Вартість робіт оцінили в 70 мільйонів гривень. Однак таких коштів досі не знайшли.

Хто знає, скільки б ще фатальних автопригод було списано і на Козацьку долину, якби після жакхливої загибелі сімох молодих людей все-таки не виділили десять мільйонів гривень для ліквідації «вузьких» місць на цьому шляху. Можливо, тепер і духи заспокояться.

У мороці важко орієнтуватись

Але цей приклад швидше виняток, ніж правило. Державних коштів ніхто як не обіцяв, так і тепер не обіцяє. Місцеві бюджети, районні, а особливо сільські, такі бідні, що чекати від них ініціативи не доводиться. Як відновлюватимеш дороги, коли, виявляється, навіть на дорожні знаки та сигнальні стовпчики коштів бракує. А у багатьох селах вздовж поживлених трас немає навіть пішохідної зебри. Мало того, складається парадоксальна ситуація,

коли пішохідні переходи, замість того щоб зробити рух безпечнішим, стають причиною аварій.

Чому? Та все просто: пішохід, ступаючи на білу смужку, вже почувається у певній безпеці. Але біда в тому, що в сутінках дуже часто водій не бачить ні доріжки, ні пішохода на ній. Начальник обласного управління ДАІ Олександр Кутник назвав такі цифри: учасником кожної третьої автопригоди є пішохід. З початку року на них скоєно 136 наїздів, 24 особи загинули, 13 отримали важкі травми. Причому частина аварій сталася саме на переходах. Та в цьому немає нічого несподіваного. Рівень освітлення вулиць і доріг не відповідає нормативам майже в половині населених пунктів області. Навіть райцентри потопують у п'їтмі. А що вже казати про придорожні села? У переважній їх більшості не побачиш жодного ліхтаря.

З початку року в темний час доби в області скоєно 71 наїзд на пішохідів та велосипедистів, через що 21 особа заги-

нула, 58 отримали травми.

Але навіть після того, як названі ці «темні» місяці, проблема не наблизилась до розв'язання. Хто, а головне — за які кошти встановлюватиме ліхтарі, підводитиме електролінії, оплачуватиме електроенергію? У бюджеті якого рівня шукати ці витратні статті?

Шукати і краще працювати на місцях — такі настанови звучать із керівних кабінетів. При цьому вітається будь-яка ініціатива. Скажімо, «розбудити» совість власників придорожніх яток, щоб вони подбали про освітлення прилеглої території. І ще було б непогано запозичити білоруський досвід, коли в темний час доби кожен громадянин повинен закріпити на одязі світловідбивні маячки. Справді, річ дуже корисна. Та й для бюджету безпечна. Зрештою, хочеш жити — подбай про своє життя на розбитих дорогах та неосвітлених вулицях сам.

Ірина КОЗАК.

Фото надано прес-службою УДАІ УМВС.

Харківський стадіон «Металіст» готовий зустрічати Євро-2012

Харків — найближче одразу до кількох областей (в тому числі й Полтавської) місто, де уболівальники зможуть подивитися матчі європейського чемпіонату. Тож інтерес до сусідів тепер подвійний. Особливо цікавить усіх підготовка до Євро-2012 центральної спортивної ацени міста — стадіону «Металіст», де, дасть Бог, поталанить побувати не лише харків'янам та закордонним гостям. Цими днями його «інспектували» журналісти, серед яких був і кореспондент «Голосу України».

Харків'яни уже пишються своїм стадіоном і дуже ревниво ставляться до згадок про «Донбас Арену» у Донецьку чи навіть про «Олімпійський» у Києві. Харківський, мовляв, хоч і менший (38 тисяч місць), але зручніший і затишніший. Утім, за деякими технічними параметрами «Металіст» і справді є кращим. Тут, наприклад, унікальний «висячий» дах, який покриває 100 відсотків глядацьких місць, а саме футбольне поле і справді є одним із кращих... у світі! Натуральний газон не так давно прошили штучною травою, що значно зменшить його зношуваність. Тепер, скажімо, тут можна проводити матчі кожні три дні без особливої шкоди для газону. Технологія настільки надсучасна, що, за словами заступника начальника служби безпеки ФК «Металіст» Ігоря Скотаря, «забугорні» фірмачі, які проводили роботи, навіть виганяли всіх сторонніх, а свою диво-машину... накривали спеціальною накидкою, щоб ніхто не зміг роздивитися її конструкцію і збагнути принцип дії!

— Загалом же ми, готуючись до чемпіонату, найбільше уваги приділяли питанням безпеки, — розповідає Ігор Скотар. — Тим паче, що вимоги УЄФА з цього приводу досить серйозні. Але що цікаво: вони час від часу — уже в процесі роботи — змінювалися! Звісно ж, у бік підвищення. Варто сказати, що нині ми маємо 506 місць для VIP-персон (116 у скайбоксах), 500 для журналістів (300 зі столами, 200 без), 240 коментаторських кабін і навіть більше сотні місць для інвалідів. Нині територія спортивного комплексу становить понад 8 гектарів, вона теж повністю впорядкована, тут, до речі, є і наш фірмовий магазин, школа футболу з власними полями. Отже, це тепер такий своєрідний футбольний оазис у нашому місті, який, хочеться вірити, сподобається усім гостям Євро-2012.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтава—Харків—Полтава.

Трудові мігранти: втрата для держави і нації

ПОГЛЯД

За темпами еміграції Тернопільщина посідає перше місце в Україні. Останніми роками у пошуках роботи звідси виїхало понад сто тисяч осіб. Здебільшого це освічені люди працездатного віку. «Заробітчани Галичини й Волині: їх минуле й сьогодення. Що змінилось?» — дводенний науково-практичний семінар на таку тему відбувся в Тернополі та Кременці. Організувала його Українська всесвітня координаційна рада за участю науковців, громадських організацій Києва, Львова, Тернополя та інших міст, представників трудової міграції.

Росії. Попередні покоління покидали Україну, коли вона належала до імперій. Що нині змушує людей полишати суверенну державу, за незалежність якої боролись діди-прадіди? На думку професора Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Миколи Бурмака, як і сто років тому, причиною є неможливість реалізувати себе в нинішніх реаліях.

Голова Тернопільської обласної ради Олексій Кайда вважає, що понад 90 відсотків трудових мігрантів, які працюють в європейських країнах, є втраченими для України, вони навряд чи повернуться на рідну землю.

Неповернення освічених людей працездатного віку — серйозна втрата для держави. На їхнє місце придуть нелегали з країн третього світу, а це вже загроза нації. Тому, на його думку, влада має подумати над тим,

як не допустити виїзду за кордон дітей заробітчани. Чи не запізно? Як на мене, час «ікс» вже настав: чимало трудових мігрантів забирають не лише дітей, а й батьків.

Чи можна повернути хоч частину українців з-за кордону? Якщо створити робочі місяці з належною оплатою, то це реально. Але якщо влада й далі так тиснутиме на малий і середній бізнес, то про які нові робочі місяці може йтися? Ще одне актуальне питання — невизначеність коштів, які надходять в Україну від заробітчани, а йдеться про мільярди доларів. Якщо

раніше вони вкладали їх у будівництво квартир, освіту дітей, то тепер цей потік міліє. Банкам люди не дуже довіряють, тож велика кількість грошей осідає у «панчохах».

— Ми не раз зверталися до державних інституцій з пропозицією на законодавчому рівні визнати ці кошти прямими інвестиціями у державу, — каже Олексій Кайда. — Треба терміново змінювати законодавство, щоб легалізувати їх, але в жодному разі не оподатковувати, оскільки вони вже були оподатковані у країнах, де їх заробили.

Свого часу з Іспанії теж багато людей вирушало на пошуки кращої долі в інші країни.

На знімку: Іспанія. Пам'ятник мігранту: «Я їду, але моє серце залишається на Батьківщині».

Гостро звучала і проблема соціального сирітства. Щоправда, тепер на Тернопільщині створюють базу даних дітей заробітчани, які потребують соціальної підтримки.

За словами голови Української всесвітньої координаційної ради Михайла Ратушного, такі семінари відбудуться у регіонах, де вплив робочої сили найбільший. Напрацьовані рекомендації буде надіслано владним структурам.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Фото Сергія ДЕМСЬКОГО.

ТАК І ЖИВЕМО!

Від безкарності до озвіріння — лише крок

Полювання на бомжів і знущання над тими, хто не може за себе постояти, — улюблена розвага херсонської шпани. У приміському селищі Зеленівка об'єктом справжнього цькування став 31-річний безробітний. Чоловік страждає на епілепсію, мешкає у своїй халупці самотньо й нікому не заважає — навпаки, з кожним був готовий поділитися шматком хліба, який йому приносила сестра.

Однок хворого так і норовили зачепити п'яні молодики з місцевих, які валандаються вулицями селища в пошуках сумнівних «пригод», — то вдають його під час зустрічі, то вилають без причини. Демонстрація своєї переваги над тим, хто не в змозі відповісти ударом на удар, так сподобалася трійці 20-річних покидьків, що ті після пиятики вирушили до жертви просто додо-му й там протягом декількох годин знущалися над хворою людиною, б'ючи її так холодно-нокровно, начебто це була боксерська груша.

Садисти один перед одним вихвалялися вминням з одного удару рукою або ногою вибити з людини дух. Помалу вони ввійшли в раж: хтось приніс знадвору камінь і обрушив його селянинові на голову. Тут він перестав кричати й затиш. Його мучителі зрозуміли, що скоїли справжнє вбивство, і розбіглися. Викликані сусідами співробітники міліції знайшли свідків, які помітили трьох хлопців у дворі вбитого. Детективи встановили їхні адреси, однак удома нікого з розшукуваних не виявилось — вони «пересиджували» у друзів. Сподіваючись, що переполох затиш і їх ніхто не бачив, убивці прийшли додому й... потрапили в засідку. У скоєнні злочину вони зізналися, та й дітисся їм було нікуди — закривавлений одяг говорив сам за себе.

Правоохоронці зазначають: за кілька останніх тижнів у приміських селищах Зеленівка, Киндіяка та Текстильників розкрито вже п'ять жорстоких і зовсім невмотивованих побутових убивств. І така сама тенденція «озвіріння» не лише знайомих, а й часом навіть рідних і близьких людей спостерігається в області загалом.

— Тільки за минулий рік до адміністративної відповідальності за насильство в сім'ї в нас притягали 4559 осіб. На побутовому ґрунті скоєно 138 злочинів, із них 32 — тяжкі. Порівняно з 2009 роком «побутових» убивств стало більше майже на третину, — підбивають невітшні підсумки в обласному управлінні МВС.

Убивати через те, що хтось не так подивився, недолив горілки, відмовив в інтимній близькості, у нас стало мало не цілком природно. Вартові порядку вважають, що жорстокість провокує безкарність: адже людині, яка роками п'є й тероризує домочадців, загрожує тільки адміністративна відповідальність у вигляді символічного штрафу на суму від 17 до 160 гривень. Та й виплачувати ці гроші часто доводиться самим дружинам і матерям, відриваючи їх від сім'ї.

Хоча б тимчасова ізоляція від дружини та дітей часом пішла б домашньому тиранові тільки на користь, однак примусове лікування від алкоголізму у нас нині не практикується, а в Кримінальному кодексі статті про можливість позбавлення волі за насильство в сім'ї просто немає. У міліції залишається мало можливостей вплинути на ситуацію: або збирати докази для притягнення дебошира до кримінальної відповідальності за загрозу вбивством (а свідчити проти нього навіть жертви сімейного самодура рідко погоджуються), або чекати, коли «клієнт» і справді когось вб'є чи покалічить. Тоді вже точно його запроторять за ґрати, але жертвам насильства в сім'ї від цього легше вже не буде.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

В Одеській області працівники управління Державної служби боротьби з економічною злочинністю викрили посадових осіб одного з товариств з обмеженою відповідальністю, які отримали кредит у сумі 2,5 млн. грн. і не повернули його, *інформує прес-служба МВС*

У Харкові прокуратура порушила кримінальну справу щодо п'яти міліціонерів, затриманих за підозрою у здирництві (*УНІАН*)

Сьогодні — Міжнародний день боротьби з корупцією

За рівнем корумпованості у світі ми на 152-му із 183 місць
Проте 1400 організацій «борються» з цією хворобою

Схоже, не випадково слова «корупція» і «корозія» у словниках розміщені поруч. Перше роз'їдає суспільство, інше — метали і гори. Свого часу Сергій Ожегов, автор словника російської мови, надто спрощено розтлумачив поняття «корупція»: «у буржуазних країнах: підкуп хабарами, продажність посадових осіб, політичних діячів». Цей злочин розквітає не тільки в буржуазних, не тільки в багатих державах, але найбільше потерпають від нього прості люди.

Корупція, як кишкові захворювання, — хвороба нечистих рук. Вона відома ще з часів Адама і Єви, але всесвітніх масштабів набула кілька десятич років тому. Саме в середині 70-х років минулого століття Організація Об'єднаних Націй вжила перших наступальних заходів протидії «страшній чумі», як називають корупцію сьогодні. Тоді взялися за розв'язання проблеми незаконних платежів у міжнародних комерційних оборудках і розробкою кодексу поведінки транснаціональних корпорацій. Поступово про хворобу нечистих рук говорять дедалі гучніше на конгресах ООН. Кульмінацією великої роботи спочатку експертів, потім політиків і керівників держав стала Конвенція ООН проти корупції. З її ухваленням проблему внесено у глобальний порядок денний, як боротьбу з тероризмом, наркотиками, торгівлею людьми тощо. І це закономерно: корупція підриває основи демократії та верховенства права, веде до порушення прав людини, дестабілізує еконо-

Корупція — це тяжкий злочин, який обезкровлює суспільство, бо вона: — стримує соціально-економічний розвиток, відволікаючи інвестиції від галузей, які найбільше їх потребують; — послаблює системи освіти і охорони здоров'я; — дискредитує державні органи, зводить нанівець демократичні завоювання; — сприяє свавілля у виконавчих, судових і правоохоронних органах.

Саме про це йшлося на засіданні «круглого столу», проведеного Комітетом Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Обговорювалася тема «Здійснення Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції — оцінка громадянського суспільства».

Як буває на таких заходах, оприлюднювалися часом сухі звіти з папірця, але звучали і мудрі думки, розумні пропозиції, цікаві ідеї.

Як з'ясувалося, організації, які борються зі «страшною чумою», у нас 1400. Хтось може назвати бодай десяток активних, ефективних? — запитували учасники «круглого столу». Якби такі були, країна не була б за рівнем корумпованості на 152-му із 183 місць у світі.

Із виступів учасників засідання:

Елена Панова, заступник директора представництва Програми розвитку ООН в Україні:

— Ваша країна однією з перших підписала Конвенцію і угоду про партнерство, пройшла самооцінку. Та є ще значний простір для подальшого просування з метою знищення ракової пухлини,

Директор Програми сприяння Парламенту в Україні Елеонора Валентин, голова громадської організації «Комітет по боротьбі з корупцією та захисту прав» Олександр Супрун.

якою є корупція у всьому світі.

Оксана Климович, експерт громадської організації «Центр Європейської інтеграції»:

— Недостатньо прийняти кілька статей до законів. Треба вжити дієвих комплексних заходів. Я проаналізувала, хто з владних структур поставив на 2012 рік пріоритетною боротьбу з корупцією. Крім Мін'юсту — жодна. Нам потрібні закон про етику, контроль за декларацією доходів, прозоре незалежне правосуддя, чесні правоохоронні органи...

Віталій Мрачковський, голова постійної комісії Вінницької облради:

— Опитування показало, що 34 відсотки громадян готові боротися з корупціонерами, а 40 відсотків не бачать у цьому сенсу. У прийнятій обласній програмі ми пропонуємо ввести в шкільну програму антикорупційну тематику.

Григорій Омельченко, народний депутат України:

— Доки громадськість не підніме голову і не вимагатиме відсторонити від владного корита хабарників і продажних чинунів — корупцію не подолати. Своє категоричне «Ні!» має сказати і молодь. Констатую: що

більше президентських указів, то яскравіше процвітає корупція.

Під час обговорення проблеми рефреном звучала думка: суспільство підтримає владу, якщо

САМ СКАЗАВ

«Що більше в державі корупції, то більше законів».

Публій Тацит, римський історик.

влада не на словах, а на ділі продемонструє волю до подолання корупції і вестиме чесний діалог з громадськістю. Потрібна активна співпраця усіх зацікавлених сторін, надто громадських організацій із Мін'юстом, прокуратурою, СБУ, органами внутрішніх справ. Треба добитися, щоб саме в цих та інших державних структурах оголосили «хрестовий похід» проти хабарництва, службових зловживань, протекціонізму.

Крім республіканського незалежного антикорупційного відомства, відповідні підрозділи слід створити в правоохоронних, судових, фінансових тощо органах, зазначали учасники «круглого столу».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Звернення Генерального секретаря ООН Пан Гі Муна

9 грудня 2011 року

Корупція — це хвороба, що уражає всі країни, яка підриває соціальний прогрес і породжує нерівність і несправедливість.

Розкрадаючи вкрай потрібні для розвитку кошти, корумповані індивіди та установи позбавляють бідні й уразливі верстви населення послуг у галузі освіти, охорони здоров'я та інших базових послуг.

Незважаючи на те, що корупція витісняє бідні верстви населення на узбіччя життя, їх неможливо змусити мовчати. Події, що відбулися цього року в арабських країнах і в інших регіонах світу, стали виявом єднання простих людей, які засудили корупцію й зажадали, щоб уряди оголосили війну цьому злочину проти демократії. Унаслідок цих протестів на міжнародній арені відбулися такі зміни, які ще кілька місяців тому неможливо було й уявити.

Корупція — всепроникаюче зло, відповідальність за боротьбу з яким несе кожен із нас.

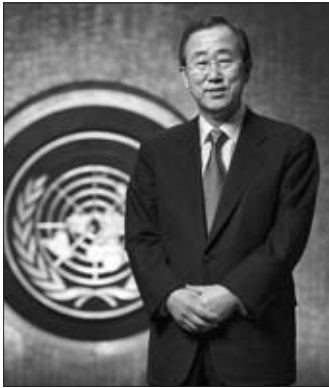
Організація Об'єднаних Націй надає країнам допомогу в боротьбі з корупцією як складову частину своєї більш широкої, загальносистемної кампанії за зміцнення демократії й оздоровлення державного управління.

Потужним інструментом такої боротьби є Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції. Я звертаюся до всіх урядів, які ще не ратифікували цю конвенцію, з настійливим закликом зробити це якомога швидше. Я також звертаюся до урядів із проханням включати антикорупційні заходи в усі національні програми, спрямовані на підтримку сталого розвитку.

Ефективні дії принесуть чималі вигоди й приватному сектору. Корупція призводить до викривлення ринкових відносин, веде до зростання витрат компанії і, зрештою, стає тягарем для споживачів. Завдяки антикорупційним ініціативам, у тому числі Глобальному договору Організації Об'єднаних Націй, компанії можуть створити більш прозору систему світогосподарських зв'язків.

Тож давайте з приводу Міжнародного дня боротьби з корупцією зобов'яжемося внести посильний вклад у протидію корупції, посоромлення корупціонерів і формування такої культури поведінки, наріжним каменем якої є норми етики.

Фото прес-служби Генсека ООН/Укрінформ.

МІЖ ІНШИМ

Відомо сім видів корупції:

АКТИВНА — підкуп високопосадовця або його вимагання незаконної винагороди.

ДІЛОВА — хабар від підприємців службовцям.

ПАСИВНА — отримання незаконної винагороди за виконання службових обов'язків.

ПОБУТОВА — вимагання службовцем грошей за надання послуг.

СВІТЛА — поведінка службової особи, яка спонукає до дачі хабара—подяки за послугу.

СІРА — корупційне поведіння поєднане з правопорушенням.

ЧОРНА — поведінка службовця поєднана із скоєнням злочину чи з участю в організованій злочинній діяльності.

Положення Конвенції імплементовано в наше законодавство

Положення Конвенції імплементовано у нормах Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», Кримінального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінально-процесуального кодексу України та низки підзаконних нормативно-правових актів.

Для забезпечення ефективної та скоординованої антикорупційної політики, про що йдеться у статті 5 Конвенції, ухвалена Національна антикорупційна стратегія на 2011—2015 роки, схвалена нещодавно указом Президента.

Законом про засади запобігання і протидії корупції передбачено створення ним спеціально уповноваженого органу з питань антикорупційної політики. Сьогодні функції цього органу тимча-

сово виконує Міністерство юстиції України.

Згаданим законом закріплено загальні засади щодо запровадження кодексів поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також урегулювання конфлікту інтересів у їх діяльності. Для окремих категорій публічних службовців діють правила поведінки державного службовця, працівників судів, органів митної та податкової

ДОВІДКОВО

Конвенція прийнята 31 жовтня 2003 року.

Україною вона підписана 11 грудня 2003-го.

Верховна Рада ратифікувала Конвенцію 18 жовтня 2006 року.

Документ набрав чинності для України 1 січня 2010-го.

Національної служби посередництва і примирення тощо.

Стаття 7 Конвенції передбачає створення відповідних навчальних програм, спрямованих на забезпечення доброчесності на публічній службі. Розпорядженням уряду від 6 липня 2011 року № 642-р з другого півріччя 2011 року введено обов'язкове для

всіх категорій посад державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування підвищення кваліфікації з питань запобігання і протидії проявам корупції. Удосконалено систему добору на публічну службу, про що йдеться у статті 7 Конвенції.

Законом також зобов'язано посадових і службових осіб, юридичних осіб,

їх структурних підрозділів повідомляти про відомі їм факти корупційних правопорушень. Запроваджено для них щорічне декларування.

Закріплені Конвенцією вимоги стосовно прозорості публічної адміністрації враховано у нормах Закону стосовно прозорості інформації (стаття 16) та інформування громадськості про заходи щодо запобігання і протидії корупції (стаття 19).

Окремі положення Конвенції почали діяти з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення». Зокрема, викладено в но-

вій редакції статті 364—368 Кримінального кодексу України, а також доповнено його новими статтями 364¹, 365¹, 365², 368²—368⁴, 369². Отож Кримінальний кодекс приведено у відповідність до Конвенції щодо встановлення кримінальної відповідальності за зловживання впливом, комерційний підкуп тощо.

Міністерство юстиції розробило та внесло на розгляд Верховної Ради проект закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо вдосконалення процедури здійснення конфіскації», який прийнято у першому читанні.

Стратити не можна помилувати — яким буде вирок для євро?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Одними з найбільш обговорюваних сьогодні у Брюсселі стануть пропозиції порятунку євро від канцлера Німеччини Ангели Меркель та Президента Франції Ніколя Саркозі. Аби їх узгодити, напередодні саміту вони провели окрему зустріч у Парижі. Їхній план можна назвати кардинальним, адже він передбачає зміни навіть у засадничих документах ЄС. Його суть — жорсткий контроль за виконанням «золотих правил» єврозони: дефіцит краї-

ни — члена ЄС — не може перевищувати 3 процентів ВВП, а держборгу — 60% ВВП. Порушення має каратися значними штрафними санкціями. Утім президент Європейської Ради Герман ван Ромпей вважає, що такі правила можна запровадити, не вносячи змін до Договору ЄС. Він нагадав, що зміни до основного документа спільноти необхідно ратифікувати у парламентах або шляхом національних референдумів, що призведе до затягування процесу реформ, **передає ВВС.**

Тим часом, не чекаючи на можливі парламентські дебати, деякі країни вже заявили про свої застереження до пропонованих реформ. Велика Британія, що не є частиною єврозони, вже оголосила, що не підпише нічого, що може зашкодити її інтересам. Отже, на учасників саміту в Брюсселі чекають важкі перемовини. Хоча європейці й розуміють, що виграють, лише об'єднавшись. Так, **«Голос України» вже повідомляв про доповідь у Берліні міністра закордонних**

справ Польщі Радослава Сікорського, який переконував, що без глибокої інтеграції «Євросоюзові загрожує розпад». Поки європейці домовляються, економічна ситуація, яку вже два роки поспіль не можна назвати позитивною, ще більше погіршилася. Єврозони загрожує безпрецедентне зниження кредитного рейтингу країн-членів. Міжнародна агенція Standard & Poor's оприлюднила негативний прогноз для всіх 17-ти країн єврозони. «Я розгля-

даю рішення Standard & Poor's щодо негативного прогнозу для всіх країн єврозони як заклик до лідерів цих країн якнайшвидше стати на шлях реформ, щоб краще керувати єврозоною та зробити її сильнішою перед лицем кризи. Отже, напередодні саміту Standard & Poor's кидає нам виклик, і ми маємо його прийняти», — підсумував прем'єр-міністр Франції Франсуа Фійон. **За інформацією зарубіжних інформагентств та наших власних кореспондентів.**

Росія прокидається

У московській ліберальній публіки — свято духу і торжество. В країні розпочалося справжнє політичне життя, в якому беруть участь ліві й праві, націоналісти й консерватори, путінці та лимоновці. Нарешті, дочекалися! Народ прокинувся від довгої політичної сплячки.

Володимир Путін особисто з'їздив у Центвиборчком і першим став де-факто зареєстрованим кандидатом у президенти країни. А потім кризь зуби заявив, що «влада повинна вести з опозицією діалог». Відомий кінорежисер і актор Станіслав Говорухін отримав пропозицію очолити передвиборний штаб і сказав, що «я всією душею візьмусь за цю діяльність». Противники влади вважають, що вибори в Державну Думу — це точка відліку кінця епохи Путіна. А «питання стратегії передачі влади, що лише кілька місяців тому ще здавалося фантастичною, тепер постало у практичній площині», — стверджують листівки радикалів. Опозиція налякала Кремль, що в суботу

на вулиці Москви вийдуть 17 тисяч людей, які зажадають скасувати підсумки виборів у Державну Думу. «Левада-центр» повідомив, що відповідно до соціологічних опитувань 15 відсотків росіян заявили про готовність мітингувати, а це 15 мільйонів чоловік. Понад те, лідери КПРФ і партії «Справедлива Росія» заявили, що братимуть участь у протестах самостійно. У відповідь влада повідомила, що спокій москвичів охороняють 51500 співробітників правоохоронних органів і 2000 військово-вслужбовців військ МВС. У Кремлі в пожежному порядку пройшло засідання Ради безпеки за участю всіх міністрів силових відомств. Керівники спецслужб зажадали від керівників соціальних

Під час акції протесту опозиції в Москві 6 грудня.

мереж, насамперед від менеджерів «Вконтакте», відключати «злочинні співтовариства» від Інтернету. На саміті ОБСЄ у Вільнюсі Державний секретар США Хіларі Клінтон звинуватила Москву в тому, що Росія вважає інтернет небезпечним для своєї політичної системи, і назвала минулі вибори

невільними і несправедливими. Після цього глава МЗС РФ Сергій Лавров покинув саміт, не дочекавшись підсумкової зустрічі. На слова пані Клінтон швидко й жорстко відреагував прем'єр-міністр Росії. «Я подивився на першу реакцію наших американських колег. Вони дали сигнал до початку

активної роботи деяким діячам усередині Росії», — підкреслив Володимир Путін. Прем'єр пропонує посилити відповідальність для тих, хто «виконує завдання іноземних держав», втручаючись у політичне життя Росії. **Віктор ТИМОШЕНКО.** Москва. **Фото БТА/Укрінформ.**

Із Грозного москвичам не загрожують. Обійдуться без них

У Москві готуються до бурхливих вихідних. Опозиція — до масштабного протесту проти порушень на виборах. Націоналісти — до відзначення річниці пам'ятних «футбольних» погромів на Манежній площі.

Поліція і внутрішні війська — до придушення намірів перших і других. Не відмежувалася від підготовки до тривожного «уїк-енду» і столична влада: з'ясувалося, що в площу із символічною назвою Революції — саме тут запланували свої акції протестувальники — органічніше у грудні вписується ремонтна техніка, ніж барикади...

Навіть на тлі нових повідомлень про введення до столиці РФ бронетехніки та «озброєння» двох батальйонів дивізії імені Дзержинського Внутрішніх військ МВС «доппайками» для несення служби на виїзді», про що російським ЗМІ повідомили джерела в правоохоронних органах, інформація в соціальних

мережах журналістки Божени Ринської та кореспондента «Коммерсанта» Олега Кашина (з посиланням на непротокольную заяву поліцейських) про введення в Москву чеченського полку Кадирова для «усмирення» бунтівних росіян спрацювала як детонатор. В Інтернеті новина розтиражувалася зі швидкістю горіння бікфордового шнура. Ймовірна поява на вулицях столиці «кавказьких ермолових» посяла паніку навіть

серед тих, кого ремонт на площі Революції збентежив не більше, ніж математичні парадокси виборчої активності прихильників провладних сил. Щоправда, цю інформацію прес-секретар глави Чечні Рамзана Кадирова в «Російській службі новин» уже спростував: «Більшої несенітницьки вигадати неможливо...». За словами Альви Каримова, немає і жодного чеченського полку в природі: «Є МВС Росії по Чеченській Республіці. Жоден співробіт-

ник цього міністерства нікуди не виїздив». Напевно, речник Кадирова не лукавить. Хоча його роз'яснення навряд чи пригасять тривогу. Якщо згадати методи, котрими Кремль наводив конституційний лад на Північному Кавказі, то спеціальні чеченські підрозділи в російській столиці справді зайві. Для тих, хто «бавиться» зі встановленим ладом у серці Росії, вистачить і дивізії Дзержинського... **Людмила КОХАНЕЦЬ.**

ПЛАНЕТА

СРСР: двадцять років потому
Учора виповнилося 20 років від дня підписання Біловезьких угод, які формально припинили існування Радянського Союзу. Однак досі політики, політологи та й прості люди сперечаються: стало це благом для народів 15 республік чи нещастям? При цьому, згідно з опитуваннями соціологів, більшість тих, хто ностальгує за Союзом, повертатися до минулого не готові. 2005 року тодішній президент Росії Володимир Путін назвав розпад СРСР «найбільшою геополітичною катастрофою» XX століття. Його нинішні передвиборні ідеї надто нагадують імперські спроби «збирання земель», однак мало хто вірить, що це здійснено...

В 1991 році ельцинська Росія вже фактично підминула собою Радянський Союз. Крім того, жителі УРСР вірили: якщо позбудуться тягара величезної країни, то це принесе негайне процвітання, адже, за радянськими мірками, Україна була високорозвиненою країною: житницею й водночас одним з індустриальних центрів СРСР. Усе це, на думку політологів, давало змогу тодішньому керівництву республіки запевняти, що як тільки українці відділяться, то заживуть багато та щасливо. Однак на ділі все виявилось не так просто. Нині, за даними Київського міжнародного інституту соціології, 82,6% громадян України підтримують незалежність своєї країни, 70% респондентів вважають, що Україна та Росія повинні бути незалежними державами «з відкритими кордонами без віз і митниці». 13% громадян України вважають, що між двома країнами має існувати візовий режим. І лише 16% громадян країни виступають за створення єдиної держави — причому навіть на південному сході їх частка не перевищує 25%.

Казахстан відзначає День Незалежності

Сьогодні Посольство Республіки Казахстан у Києві проводить офіційний прийом з нагоди 20-ї річниці Незалежності. А саме свято країна відзначатиме 16 грудня. Саме цього дня в 1991 році юридично було оформлено статус цієї незалежної держави, колишньої радянської республіки. До нинішньої дати, як повідомили в посольстві, Казахстан підійшов зі значними успіхами. Це свідчить про те, що прийняті за цей час рішення про перехід економіки на ринкові рейки, без'ядерний статус країни, перенесення столиці, прийняття Стратегії-2030, створення Національного фонду та інші довели свою історичну спроможність. А загалом весь 2011-й був оголошений у Казахстані Роком Незалежності. Й головними ідеологемами його стали свобода, єдність, стабільність і процвітання. До того ж кожен місяць проходить під певним девізом. Так, за рік фактично відбувся огляд усіх головних напрямів розвитку країни. Увагу суспільства акцентували на зовнішньополітичних ініціативах і досягненнях, на наступності поколінь, повазі до національних і родинних цінностей. Велике значення було приділено й науці та новітнім технологіям, власне, завдяки яким і здійснюються казахстанські реформи. Завершує урочистості місяць Незалежності.

Марина КРИВДА.

Соціальні центри пропонують вихід із родинної кризи

Досвід соціальної роботи з родинами вивчали кам'янчани у литовському місті-побратимі Укмерге. Тут відбулася міжнародна конференція з питань надання соціальних послуг сім'ям. До цієї події литовці приурочили відкриття власного Центру сім'ї. Дружні стосунки Укмерге та Кам'янця зміцнилися завдяки участі міст-побратимів у спільному шведсько-литовсько-українському проєкті зі створення Центру сім'ї. Навесні наступного року презентують згаданий центр і в Кам'янці, після чого він зможе отримати співфінансування від Швеції. Під його дахом планують об'єднати три відділи: кризовий центр — для сімей, що потерпають від насильства, реабілітаційний — для людей з обмеженими можливостями і центр допомоги молодим сім'ям, де надаватимуть послуги медичні та соціальні працівники, психологи, юристи. **Віра ШПИЛЬОВА.**

ФОТОФАКТ

В Ірані відзначили ісламське свято Ашур. У цей день, відповідно до Корана, відбулося створення небес, землі, ангелів, першої людини — Адама. Кінець світу, як вірять мусульмани, також настане у день Ашура.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

У селі Софіївка на Черкащині після реконструкції відкрили сільську амбулаторію, **повідомляє Урядовий портал**

Міністерство охорони здоров'я України та Всесвітня організація охорони здоров'я започатковують спільний проект з моніторингу цін на ліки (**УНІАН**)

Вихователька дитсадка захворіла на туберкульоз

Батьки кажуть: цю інформацію від них приховували два місяці

НП

Ще й досі сотисячний Кам'янець-Подільський бурхливо обговорює телепередачу каналу «1+1» про те, що в самому центрі міста, в одному з кращих дитсадків виявлено факт захворювання на туберкульоз. Дехто дізнався, що в садочку, куди щоранку водить своє дитя, про «НП»... з телепередачі. Новина збурила громадськість: батьки й містяни вимагають пояснень. На зустрічі з лідером ВО «Свобода» Олегом Тягнибоком 24 листопада кам'янчанка порушила питання про притягнення до кримінальної відповідальності адміністраторки дитсадка, яка за повідомленням «1+1», приховувала інформацію про туберкульоз від батьків два місяці. Тож депутати, які представляють «Свободу» в міській та обласній рада, отримали доручення подати відповідні депутатські запити...

Що ж насправді сталося? Вихователька старшої групи, яку відвідувало 30 дітей, 20 вересня потрапила на лікарняний. На роботу більше не повернулася, а опинилася в Хмельницькому обласному тубдиспансері. Тут, зазначає начальник міського управління охорони здоров'я Юрій Пливанюк, мокротиння хворої, подане на дослідження, попереднього діагнозу довго не підтверджувало. Аж до 3 листопада. Попередження, однак, про можливе джерело туберкульозу в міськійсанепідемстанції було вже з 23 вересня. «Повідомляти

обстежуються. Джерел туберкульозу в місті більше ніж достатньо, ризикує захворіти кожен. «Сьогодні ви пройшли флюорографію, у вас усе нормально, а сіли в маршрутку, в якій їде хворий, чи купили продукти сумнівної якості, які так часто продають просто із землі біля ринку та на самому ринку — і маєте проблему...» — каже заступник міського голови Василь Сукач.

У місті працювало дві спеціальні комісії — міська та обласна, як намагалися встановити істину. За результатами для ЗМІ прове-

прислали полівітаміни. Усі діти, крім двох, батьки яких відмовилися, пройшли хіміопрофілактику. Міська влада також прийняла рішення фінансувати посилене харчування старшої групи з першого грудня цього року.

Здається, більше питань не мало б виникати. Батькам по-людськи жаль молоді виховательку, вона працювала з дітьми, вкладаючи всю свою душу. Жаль її родину, бо в розпал «НП» батьки дізналися: у виховательки хворів на туберкульоз чоловік. «Він ви-

кульоз хитріший за застарілі правила, він видозмінюється, пристосовується. Незважаючи на всі заходи, яких вживають для запобігання хвороби, щогодини туберкульозом заражаються троє жителів нашої країни, щогодини вмирає один хворий. З'явилася нова небезпечна форма — хіміорезистентний туберкульоз, тобто не чутливий до дії лікарських препаратів. В Україні якраз високий рівень хіміорезистентних форм: первинної — 30%, вторинної — 75%. Один хворий на тубер-

НАША ДОВІДКА

«Очевидно недостатнє фінансування регіональних програм протидії туберкульозу. Крім того, у жодному регіоні не забезпечується належне харчування хворих на туберкульоз та інфікованих мікробактеріями туберкульозу за нормами, передбаченими відповідною постановою уряду. У фтизіатричній службі найбільшим питанням залишається недостатнє кадрове забезпечення в усіх регіонах країни, а також висока захворюваність на туберкульоз серед медичних працівників». (Вікіпедія)

ров'я проголосила туберкульоз глобальною небезпекою.

Наразі дехто з батьків заспокоївся: у дітей тепер санаторна група, харчування буде посилене. Інші ж вважають, що довіра батьків до адміністрації садка помітно похитнулася. Вони обурюються: доведеться цілий рік, а то й більше тремтіти в страху за своїх діток. Туберкульоз може «вилізти» і через 10 років після контактування.

«Нехай навіть 3 листопада адміністрація дізналася про остаточний діагноз, — поділилися дехто з батьків, — то чому збори в групі провели лише 18 листопада?!» У телепередачі завідувачка Людмила Кірик зізналася: батьків боялися налякати. Садок, де, здавалося б, існує велика довіра сторін, і який свого часу висунув таку гарну ініціативу гуртом збудувати басейн (за підтримки олімпійської чемпіонки Яни Клочкової), раптом продемонстрував, що довіра може бути й фікцією. Наш кореспондент хотів про це побесідувати з Людмилою Кірик. Але та навідріз від-

в заклад. У тому документі, як кажуть батьки, є й рядки про особисту відповідальність завідувачки за дитяче здоров'я. Людмила Кірик вказала на управління освіти та науки: там вам розкажуть усе. А телебачення, за її словами, вирізало лише те, що йому було потрібно.

У свою чергу, медики закидають і батькам: як часто обстежуються вони самі? Тож чи не краще всім сторонам відверто говорити про те, чого в нашій країні не вистачає, щоб якщо не подолати епідемію, то хоч досягти маленького спаду?! Зокрема, про державні кошти на те ж повноцінне харчування в садках...

Юрій Пливанюк насамкінець розповів журналістам так: «У суботу вранці я зустрів у своєму дворі біля смітника бомжа. Він зібрав тут мішок пластикових пляшок. За сорок хвилин я знов побачив його, на центральному ринку: він уже продав пляшки реалізаторкам молока і з втіхою тримав у руках гроші. Хоча запитати тих, хто купує молоко у таких пляшках: «Ви не боїтеся?» Я найбільше боюся базару. Це — порохова бочка. Тут криється найбільша небезпека, особливо в продуктах, які після придбання не проходять термічної обробки. Скажімо, домашній сир... Нині ми боремося за необхідність систематичних обстежень самотужки. А всі повинні жити з культом власного здоров'я».

Віра ШПИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

лікувався, його зняли з обліку», — каже Юрій Пливанюк. Дитину виховательки нині відправили до санаторію. «А чи не можна було обстежувати такого працівника дитячого закладу, в якого родина має підвищений ступінь ризику, частіше, ніж раз на рік?!» — апелює дехто з батьків. «Якби мені сказали, що є хоч підозра на туберкульоз, я тут же забрала б дитину з садка, — не заспокоюється одна бабуса. — Як щось, не дай Боже, станеться, то я цю завідувачку...»

Щоб стримати емоції, посадові особи вказують на інструкції. Але тубер-

кульоз може інфікувати в середньому 10—15 здорових осіб, а якщо він знахо-

СТОРИНКАМИ ІСТОРІЇ

У муміфікованих трупів єгиптян, що жили за 2000—2750 років до н. е., знайшли туберкульозне ураження кісток. Звідти взяли детрит, посіяли на живильне середовище, і вирости живі збудники туберкульозу. Заразили ними морських свинку, і морські свинки захворіли на туберкульоз.

дитиметься в школі, театрі чи в громадському спорті, то більше. Тож епідемія шириться. Всесвітня організація охорони здо-

мовилася від усіх інтерв'ю, наче вона й не посадова особа, ніби не з нею батьки підписують договір, коли віддають своє найдорожче

Прийомні діти стали рідними

У селищі Вишкове з'явився новий дитячий будинок сімейного типу (на знімку ліворуч) — уже 34-й на Закарпатті. Родинне тепло та батьківську турботу тут отримали троє маленьких вихованців. З подарунками й теплими словами до новоселів завітали керівники області.

Двоповерховий 9-кімнатний будинок родині Кіш допомагали зводити всім селом. Цього разу щасливчиками стали троє: маленькі Діана, Павло та Артур. Їхні нові батьки, які вже мають двох рідних малюків, пройшли спеціальне навчання. Прийомні діти живуть у сім'ї Кішів лише два тижні, але, кажуть батьки, вже стали рідними.

Кошти на таку благодійну справу направили два благодійні фонди, вірники, односельчани. Долучилась і обласна влада.

Як зізнався батько-вихователь Йосип Кіш, у таких будинках сімейного типу може бути найбільше 10 дітлахів. Тож господарі планують взяти на виховання ще п'ятьох.

До речі, нині в області у 55 прийомних родинях виховують 314 дітей. Ще стільки само — у державних дитбудинках. Але тенденція — до того, аби малеча виростала, хай і в прийомній, але у сім'ї.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
На знімку праворуч: під час відкриття будинку для малечі.
Фото надане прес-центром облдержадміністрації.

Легендарний капітан непереможної субмарини

ОСОБИСТОСТІ

5 грудня минуло 100 років з дня народження нашого земляка — Героя Радянського Союзу, легендарного підводника, адмірала Володимира Коновалова.

Ім'я його стало відомим куйбишевцям у 1987 році, коли вийшов двотомник «Герой Советского Союза» (Військове видавництво, Москва). Наш колега-журналіст, колишній редактор райгазети В. Є. Усик провів пошуки й опублікував матеріал про подвиг морського офіцера під час Великої

Вітчизняної війни. Незабаром на Меморіалі Слави в Куйбишевському було відкрито і пам'ятник В. К. Коновалову. Погруддя підводника було встановлено також і біля Зеленопільської школи. Про героя-земляка знає майже все В. І. Марюха, донедавна глава Рівнянського району. Як колишній учитель істо-

рії, він багато років збирає матеріали про минуле рідного краю. Йому допомагає син В. В. Марюха, журналіст газети «Красная Звезда» (Москва). Володимир Костянтинович Коновалов народився у невеличкому селі Надійне у родині землероба. Згодом сім'я переїхала на Донбас. Наш земляк закінчив школу у Юзівці (нині Донецьк). Навчався на робітничому факультеті Сталінського гірничого інституту. За комсомольською путівкою поїхав у Ленінградське військово-морське училище імені Фрунзе, яке закінчив у 1936 р. Служив на Чорноморському флоті штурманом, старшим помічником на підводних човнах. У 1940-му закінчив курси командного складу, став старпомом на субмарині Л-3 «Фрунзевець» (Балтфлот). Із початку Великої Вітчизняної війни цей підводний човен ніс дозорну службу, виходив у бойові походи, ставив міни на ворожих комунікаціях у Балтійському морі. У 1943 р. капітан-лейтенант В. К. Коновалов служив на Тихоокеанському флоті, у 1944-му повернувся на Балтику, де став ко-

мандиром субмарини «Фрунзевець». На початку 1945 р. Східна Пруссія була відрізана Червоною Армією від іншої території Німеччини. Фашисти організували евакуацію військ та біженців на велику землю. На такий морський транспорт і полювали радянські підводні човни. Велике судно «Гойя» супроводжували військові кораблі нацистів. На його борту було більше семи тисяч чоловік. Субмарина, якою командував Коновалов, могла не тільки ставити морські міни проти ворожих суден, а й вести атаки торпедними апаратами. Була атакована й «Гойя». Прогриміли два вибухи. Звісно, сторожові кораблі ворога скидали глибинні бомби, але субмарина уникнула зіткнення з ними. «Гойя» затонула. З неї врятувалося тільки 180 чоловік... Після Перемоги В. К. Коновалову присвоїли звання Героя. Вже після війни Володимир Костянтинович закінчив Військово-Морську академію, був начальником кафедри

тактики в училищі, очолював штаб бригади, командував бригадою підводних човнів Балтфлоту, служив у штабі Північного флоту, був заступником начальника військово-морського училища підводного плавання. У травні 1966 року В. К. Коновалову присвоїли звання контр-адмірала. Його сини — Марк та Євген — пішли слідами батька, служили офіцерами-підводниками, командували субмаринами. На бойовому рахунку екіпажу, яким командував В. К. Коновалов, п'ять потоплених морських транспортів, есмінець та сторожовий корабель противника, на підходах до ворожих баз підводники встановили 50 морських мін. За бойові звияти наш славетний земляк нагороджений трьома орденами Леніна, двома — Червоного Прапора, орденами Ушакова, Вітчизняної війни, Червоної Зірки і медалями. Костянтин ПРИЧИНЕНКО. Куйбишеве Запорізької області.

На знімку: пам'ятник В. К. Коновалову на Алеї Героїв (Меморіал Слави в Куйбишевському). Фото автора.

ЗНЕДОЛЕНИЙ НАРОД — ВЛАДІ

Ми знаємо, де знайти гроші!

Ми — діти війни, пенсіонери, ветерани праці Закарпатської області — звертаємося до посадових осіб, від волі і дій яких залежить доля держави і кожного громадянина України. Добре пам'ятаємо слова Президента під час перебування в Ужгороді: «Почую кожного, хто пише мені». Ми звертаємося до Вас уже втретє і сподіваємося, що, нарешті, нас хоч хтось почує. Вся влада сьогодні в руках Президента: центральні та місцеві органи виконавчої влади, парламент, суди, силові структури, банки. Чому, маючи такі важелі впливу на життя в країні, ви нічого не міняєте на краще? Чому з кожним днем життя стає все складнішим та гіршим? У такій ситуації важко вижити молодим та сильним. А що вже казати про старих та немічних...

Відповідно до ст.6 Закону України «Про соціальний захист дітей війни» нам мають виплачувати законну допомогу в розмірі 30% мінімальної пенсії за рік. Це — небачений цинізм, коли Пенсійний фонд України судиться з дітьми війни, щоб не виплачувати цю допомогу. У Львівському апеляційному адміністративному суді роками лежать позовні заяви. Ми ж літні люди! Багато хто вмер, так і не дочекавшись допомоги від держави. Невже ми заслуговуємо на таку зневагу?

Як громадяни держави України, ми маємо законне право на увагу, повагу і соціальну захищеність. Тож вимагаємо безумовного виконання Закону України «Про соціальний захист дітей війни». Цей закон був прийнятий у 2004 році і на тепер потребує змін. Зокрема, необхідно забезпечити належне санаторно-курортне лікування; безоплатне надання медикаментів першої необхідності з 50-відсотковою знижкою; встановити пільгові тарифи на оплату комунальних послуг; передбачити в бюджеті на 2012 рік і на майбутній період значне збільшення виплат по соціальному захисту населення.

Нам, дітям війни, у всіх інстанціях говорять одне і те ж: в бюджеті немає грошей! Ми знаємо, де знайти кошти. Перш за все треба зменшити кількість депутатів. По-друге, провести адміністративну реформу на всіх рівнях. Також треба встановити максимальну пенсію в розмірі не більше десяти мінімальних пенсій, скасувавши при цьому всі раніше призначені пенсії високо- посадовцям, чиновникам, які перевищують вказаний розмір.

Перелік усього, що можна в нашій державі знайти кошти, зекономити їх, можемо продовжувати до безкінечності. За рахунок цього можна значно покращити рівень життя дітей війни, пенсіонерів та всього народу.

Ми сподіваємось на мудрість, далекоглядність, прозорливість влади та справедливості щодо вирішення проблем у соціальних та інших питаннях життя народу.

Петро КОРЖОВ.
Ужгород.

Син повернувся додому «вантажем 200»

НЕ НАША ВІЙНА — ЧИЙ КЛОПІТ?

Бідою став Афган для 15 тисяч українців, яких відправили на виконання міжнародного обов'язку. Чорною трагедією увійшла ця війна в родини 3360 українців, сини яких повернулися додому в «чорних тюльпанах».

Мій син, Михайло Огородник — десантник-радіст, пішов добровільно, отримав нагороди — Грамоти Верховної Ради СРСР, медаль «За відвагу», орден «Червона зірка». У бою під Джелалабадом 13 червня 1980 р. був смертельно поранений кулеметною чергою, вмирав у тяжких муках ще п'ять днів. Чорне горе впало на мою сім'ю, коли на наше подвір'я привезли цинкову труну з ві-

концем. Невдовзі від інфаркту помер мій чоловік.

А мене ця війна «нагородила» астмою, стенокардією, неврастєнією та ще десятком болячок ніг та рук. Життя пішло по замкненому колу: могили, цвинтар, аптеки, лікарні.

Так уже 31 рік поспіль. Що прийшлося пережити за цей період — страшно й пригадувати. І що маю за загиблого сина? Останні роки додали до пенсії за нагороди 120 гривень. Є й відповідний указ про доплату 80 грн. тим, хто втратив годувальника. Та не мені ця доплата. Чиновники кажуть: помер у госпіталі, тобто уже на Батьківщині. Як боротися з цією несправедливістю? Допоможіть! Може, ще є такі матері в Україні?..

Надія ОГОРОДНИК, мати загиблого в Афганістані солдата. Носківці Жмеринського району Вінницької області.

ФОТО З КОНВЕРТА

— Хай завжди буде мама, хай завжди буде мир !
Фото Сергія КАСІМОВА.

Первомайськ Миколаївської області.

Навіщо платити за комунальні послуги, які не отримуємо?

ЖИТЛО МОЄ

Жителів масиву «Русанівка» настійно просять підписати договір з ЖРЕО. Утім давайте уважно подивимося на цю «фільмичну грамоту».

Прибирання прибудинкових територій. Поливання дворів, клумб та газонів. Насправді основні сили двірника і майстрів йдуть на боротьбу з... мешканцями й рослинами. Ми саджаємо, а вони знищують і дуже старанно. Ім заважає листя, яке потрібно прибирати. Восени купи листя складають якомога ближче до великого дерева, а потім ця купа зненацька загорається. Навесні обгоріле дерево швидко спалюють. Або листя збирають посередині газону, на якому мешканці посадили куші й дерева, а потім по по-

садках проїжджає машина, знищуючи все, що нами посаджено. Поливання дворів і газонів скасовано двадцять років тому. І нам повідомили, що це заборона міської влади, хоча на Харківському масиві поливають. Ми змушені брати воду із квартир і платити за неї по лічильнику. Прибирання під'їздів здійснюється тільки сухе. Миють 1-й поверх, а інші 8 іноді збризкують водою. За водовідведення ми платимо тричі. За те, що вода просто тече, за поточний і за капітальний ремонт.

Коли просто тече труба, слюсар... підставляє тази! А коли з'являється фонтан з окропу — міняють шматок труби. Це й називається «капітальний ремонт»? А трубам у нашому будинку — 44 роки і всі вони у жалювому стані. Поточний ремонт конструктивних елементів. Парапет даху закривають аркуші дахового заліза, вони проіржавіли й при сильних поривах вітру летять додолу. І в цих місцях вода з даху потрапляє у квартири на розподільні електричні коробки, проковуючи спочатку «феєрверки», а потім — пожежі. Але залатати дах ЖРЕО ніколи, робітники зайняті на фарбуванні дитячих майданчиків. Вентиляцію в нашо-

му будинку на прохан-ня мешканців пару раз перевіряли, але ніколи її не чистили. Проти-пожежної автоматики в будинку немає. То за що ми платимо? Освітлення. Лампочки в під'їздах ми міняємо самі. У ЖРЕО їх ніколи немає. У дворі ліхтарі горять у кращому разі через один, частіше — один світильник на увесь двір. Особливо хочеться відзначити температу-ру гарячої води, що подається. Дуже рідко вона буває по-справ-жньому гарячою. У багатьох мешканців у квартирах встановле-но бойлери, але ЖРЕО відмовляється це враховувати й за час відсутності гаря-чої води додає плату за газ. Ремонт під'їздів,

наприклад, ми чекає-мо вже 25 років! Пос-тає закономірне запи-тання: кому й куди йдуть наші гроші? Як-що врахувати, що тільки з одного нашо-го будинку за рік зби-рається близько 302 940 гривень, нам зда-ється, що на ці гроші можна замінити труби на золоті, відремонту-вати всі під'їзди й дах капітально. Мешканці вважають, що час ус-тановити діючий кон-троль над роботою ЖРЕО: потрібно, щоб наприкінці кварталу на кожному під'їзді вивішувався звіт про використання отрима-них від мешканців коштів. З повагою, мешканці будинків №№ 15—17 по вулиці Ентузіастів. Київ.

Урок фізкультури чи фізичне безкультур'я?

АКЦІЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Спортивний ліцей у Селяничині — єдиний сільський загальноосвітній навчальний заклад такого профілю в Україні. Директором тут з 1999-го Олександр Сташенко (на знімку), за фахом — учитель фізкультури. Освіту здобув на факультеті фізичного виховання Вінницького педінституту.

Що цікаво: перед цим спершу вчителем фізкультури (закінчував той же ВНЗ), потім директором тут працював теж Сташенко і теж Федорович, але Григорій. Коли його призначили начальником райвідділу освіти, естафету передав братові-однодумцеві. Обидва краще за клерків знають, яке значення мають фізкультура і спорт для підростаючого покоління.

Селянщина — село спортивне завдяки ліцею

Тільки-но у 2003-му школа стала ліцеєм, одразу значно зросла кількість учнів. Тепер тут навчаються діти з десяти сіл, причому не тільки Черняхівського, а й сусіднього районів. З'явилися й учні з райцентру.

— У перші роки було сім годин фізкультури на тиждень, тепер — трип'ять. Натомість збільшили кількість занять у спортивних секціях, щоб у дітей був вибір, — розповідає директор. — Учителів-фізкультурників троє. Але предметники теж можуть вести якийсь напрямок. Наприклад, математик грає у міні-футбол і баскетбол, викладач української мови і літератури займається настільним тенісом.

Знайомлюсь з учителями. Юлія Розбицька, навчаючись у цьому ж ліцеї, була призеркою області з шашок, волейболу і туризму, закінчила Житомирський університет імені Івана Франка, тепер викладає біологію і залучає до спорту дітей. Класний керівник 8 класу Аліна Наконечна — призер різних змагань, готується до першості району з футболу, а ще любить волейбол, біг і шахи.

— Наші випускники прагнуть повернутися до ліцею педагогами, — каже директор.

Дмитро Попроцький, скажімо, після закінчення університету працює вчителем фізкультури. А Сергій Сташенко навчався в агроекологічному університеті, в позаурочний час веде секцію з настільного тенісу, займається баскетболом.

Інструктор з фізичного виховання Тамара Богуш (випускниця Націо-

нального університету фізичного виховання і спорту) має комп'ютерну базу даних розвитку дітей, починаючи з першого класу. Там зафіксовано всі їхні досягнення.

В обласному конкурсі «Вчитель року» наші викладачі фізичної культури і біології виборували перші місця, музики — друге, іноземної мови — третє.

На семигектарній території ліцею, крім великого саду, ягідників та городу, де вирощують овочі (у підсобному господарстві є і коні) — велике футбольне поле, на якому проводяться змагання різного рівня. Власними силами обладнали майданчик для міні-футболу (на жаль, обіцяного

штучного покриття так і не дочекалися). Ще два майданчики — для меншешеньких. Як переможці проекту, крім двох комп'ютерних кабінетів, ліцей отримав різне спортивне обладнання. Всі учні безплатно забезпечені спортивною формою.

— Прагнемо більше занять проводити на свіжому повітрі. І не тільки восени чи навесні. По лінії Міносвіти отримали 50 пар лиж, і хоч зими тепер малосніжні, минулого навчального року все ж вдалося кілька тижнів проводити лижні уроки. Моя мрія — побудувати басейн, — ділиться директор.

До речі, у змаганнях беруть участь і вихованці дитсадка. І, зрозуміло, батьки. На загальноукраїнських змаганнях «Тато, мама, я — спортивна сім'я» команда з Селянщини увійшла до п'ятірки кращих.

А як заняття спортом позначаються на навчанні?

— На зовнішньому незалежному оцінюванні наші випускники набирали по 180—195 балів. А серед золотих медалістів були чемпіонки області, — розповідає Олександр Сташенко і наголошує, що заняття спортом формують наполегливість, організованість.

У фойє школи — стелажі з кубками. Багато їх і в кабінеті директора. Він цікаво розповідав про поїздки на різні змагання — навіть із хокею на траві, перемоги, зустрічі юних вихованців з відомими спортсменами.

— За результатами медичного огляду учнів стан здоров'я наших ліцеїстів визнано найкращим у районі, — з гордістю констатує керівник уславленого сільського ліцею.

Олексій КАВУН.
Черняхівський район Житомирської області.
Фото автора.

Чиновники планують скорочення. Батьки і профспілка проти

ШКОЛА: ЗА І ПРОТИ ОПТИМІЗАЦІЇ

У «глибинці» назріває соціальний вибух: профспілкові організації працівників освіти готують акції протесту і звернення до можновладців, щоб не допустити скорочення педагогів і погіршення умов їх праці. Керівники органів самоврядування в містах і селищах переконані, що іншого виходу немає.

— За останнє десятиліття кількість учнів у школах Нової Каховки скоротилася з 8200 до 6500, а вчителів менше не стало. Водночас на соціальні виплати для компенсації хронічного недофінансування з держкарбниці місцевий бюджет змушений витрачати дедалі більше коштів. Якщо п'ять років тому це було близько двох мільйонів гривень, нинішнього року — уже сім, а в 2012-му буде три-

надцять мільйонів гривень. Тому відділ освіти змушений думати, як оптимізувати структуру навчальних закладів, — пояснює міський голова Володимир Коваленко. — У школах багато класів, де навчається по 12—15 дітей, що майже вдвічі менше від норми, тому «зводитимемо» кілька класів в один, а за потреби умовлятимемо батьків переводити дітей у сусідні ЗОШ. На вивільнених площах працюватимуть

станції юних натуралістів і юних техніків, інші позашкільні установи, і в такий спосіб значно заощадимо гроші на комунальних послугах. Але до кінця навчального року жодних кадрових перестановок не буде, і гроші на зарплату знайдемо. А от до наступного вересня, імовірно, має бути скорочено від 50 до 60 учителів.

Втім, ставати в чергу на біржу праці нікому, швидше за все, не доведеться. Оскільки народжуваність підвищилася, і навіть виник дефіцит (300 місць) у дитячих садках Нової Каховки, тут мають намір відкрити нові групи, і вчителям запропонують пройти перенавчання на ви-

хователів. А коли через пару років потреба в педагогах зросте, вони зможуть повернутися в школи.

Такими райдужними перспективами, на жаль, не можуть похвалитися міські голови Цюрупинська, Каховки, Голої Пристані, Берислава та інших.

— Сьогодні, щоб не допустити скорочень учителів і навчальних закладів, наша профспілка веде переговори з обласною владою. Домагаємося вишукування додаткових коштів для підтримки освітніх установ у районах. Переговори йдуть важко, отож про результати казати зарано, — вважає голова обласного комітету

профспілки працівників освіти і науки Людмила Кучерява.

До оптимізації навчальних закладів не збирається вдаватися, мабуть, тільки влада Херсона.

Та й то винятково тому, що там наважилися на непопулярні заходи набагато раніше, скоротивши навіть не класи, а цілі школи.

— Ще сім років тому ми були змушені закрити ЗОШ № 23 і 49, де просто не вистачало учнів. Учителі й багато хто з батьків, звичайно, виступали проти, але депутати міськради переконали їх у правильності ухваленого рішення. Нині одну з них здали в

оренду ВНЗ, другу законсервовали, перебуває під охороною, і у разі потреби буде використана за прямим призначенням, — коментує начальник міського управління освіти і науки Юрій Никонов. — Зате питання про ліквідацію або радикальне скорочення ні в нинішньому, ні в наступному році не стоїть.

Це не означає, шоправда, що в нас не залишилося малокомплектних шкіл. Такі навчальні заклади саме є в приміських селищах, однак закривати їх не збираємося — батьки нас не зрозуміють, якщо дітям доведеться їздити за 30—40 кілометрів у школи обласного центру.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

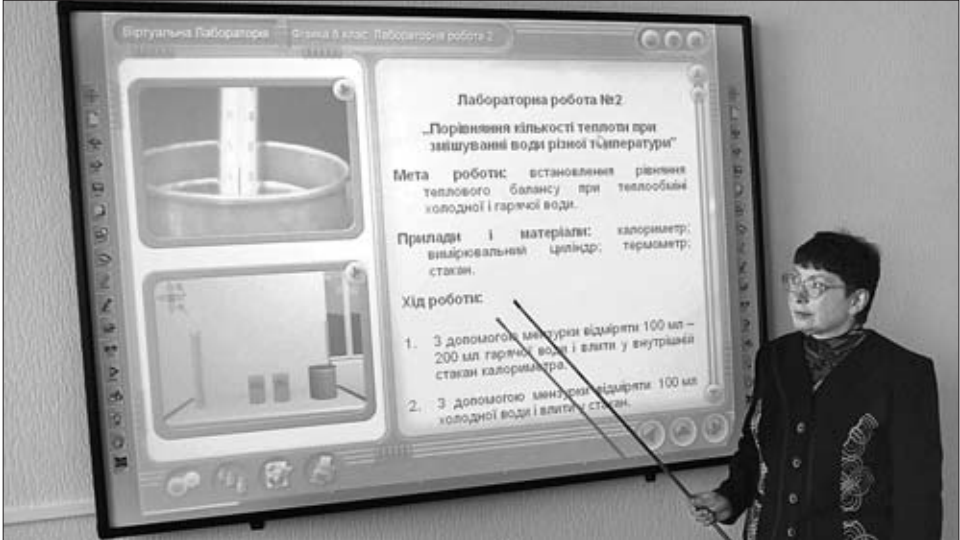
Такі б технології — та у міста

КЛАСНА РОБОТА

Останнім часом в Авдіївській школі чимало зроблено, щоб діти успішно навчилися.

— Завдяки активній позиції сільради ми отримали державні субвенції на реконструкцію та газифікацію ЗОШ, — розповідає директор Валентина Бібік. — За два роки замінені система опалювання, відремонтовані класні кімнати, встановлені теплозберігаючі вікна, модульна газова котельня.

Після реконструкції освітня установа справді нагадує храм знань. У ній два комп'ютерні класи з 19 комп'ютерами, а нещодавно тут встановлено мультимедійну дошку. Її авдіівці отримали за активну та успішну участь в обласній програмі із забезпе-

чення ЗОШ ліцензійними електронними засобами навчального призначення та мультимедійним обладнанням.

Це не дивує, коли знаєш, що всі педагоги та 70 учнів мають вдома ком-

п'ютери. Тож складнощів в освоєнні мультимедійної дошки не виникає.

Закономірно, що з десяти випускників цього року дев'ятеро вступили у престижні університети Києва і Чернігова.

Валентина Бібік демонструє мультимедійну дошку.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Сосницький район Чернігівської області.
Фото автора.

ТЕМНИЙ КУТ

Ігри на крові

Тарас М-к повертався із школи з хорошими оцінками у щоденнику, але без настрою. У мамі і без того клопотів вистачає — трирічний братик хворіє. Стомила.

— І тут я зі своїм «сюрпризом», — каже дванадцятирічний хлопечко, не наважуючись зайти у під'їзд.

— Як це сталося? — цікавлюсь, киваючи на обідрані коліна школяра.

— Мене ззаду хтось міцно схопив за шию, намагаючись повалити на землю. Я цього не очікував, проїхав по асфальту на колінах, порвав штани. Ось так зі мною «пожартував» однокласник, з яким ми ніколи не конфліктували. Я, звичайно, обурився, а Віктор робив вигляд, ніби нічого не трапилось.

На жаль, такі жорстокі розіграші у школі не рідкість. «Жартують» од-

на над іншою, навіть б'ються до крові і дівчата...

Нещодавно у селі Городище Березнівського району з'ясування стосунків між старшокласниками закінчилося розривом селезінки і реанімацією. А в одній із ЗОШ Корецького району свого часу сутічка призвела до смерті учня.

Цікаво, чи пропонують педагоги і психологи своїм вихованцям якісь інші, гуманніші, способи самоствердження?

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Закрите акціонерне товариство "Страхова компанія "Лад" місцезнаходження товариства: Україна, 01033, м. Київ, вул. Горького, 29 код за ЄДРПОУ 32920946 (далі ЗАТ "Страхова компанія "Лад")

повідомляє про те, що позачергові Загальні збори акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад" відбудуться 24 січня 2012 року о 14 год.00 хв. за адресою: м. Київ, вул. Горького, 29.

Порядок денний (перелік питань, що виносяться на голосування):

1. Про обрання Голови та Секретаря позачергових загальних зборів акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад".
2. Про обрання лічильної комісії позачергових загальних зборів акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад".
3. Про ліквідацію ЗАТ "Страхова компанія "Лад".
4. Про обрання ліквідаційної комісії ЗАТ "Страхова компанія "Лад".
5. Про затвердження порядку ліквідації ЗАТ "Страхова компанія "Лад".
6. Про порядок розподілу між акціонерами майна ЗАТ "Страхова компанія "Лад".

Перелік акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад", які мають право на участь у позачергових Загальних зборах акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад", призначених на 24 січня 2012 року, складається станом на 24 годину 18 січня 2012 року.

Дата складання переліку акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад" для здійснення персонального повідомлення про проведення 24 січня 2012 року позачергових Загальних зборів акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад" - 06 грудня 2011 року.

Реєстрація учасників позачергових Загальних зборів акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад" буде здійснюватися Реєстраційною комісією ЗАТ "Страхова компанія "Лад" 24 січня 2012 року з 13-30 до 14-00 за місцем проведення позачергових Загальних зборів акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад": м. Київ, вул. Горького, 29..

Для реєстрації для участі в зборах акціонерам Товариства необхідно мати при собі паспорт, представникам акціонерів - паспорт і довіреність, оформлену згідно вимог чинного законодавства України.

Акціонери Товариства та їх повноважні представники можуть ознайомитися з документами, а також шляхом отримання їх копій для ознайомлення, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного позачергових Загальних зборів акціонерів Товариства, шляхом ознайомлення з ними за адресою: м. Київ, вул. Горького, 29. у робочі дні з 08:00 до 17:00 (перерва з 12:00 до 12:45). Посадова особа ЗАТ "Страхова компанія "Лад", відповідальна за порядок ознайомлення акціонерів з документами - Генеральний директор ЗАТ "Страхова компанія "Лад" Осіпенко В.Б., тел. (044) 599-07-07.

Для ознайомлення з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного позачергових Загальних зборів акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад", акціонер або його поважний представник за відповідною довіреністю має звернутися за адресою: м. Київ, вул. Горького, 29 із письмовою заявою на ім'я Товариства.

Особа, на яку покладено обов'язок зі складання переліку акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад", які мають право на участь у позачергових Загальних зборах акціонерів ЗАТ "Страхова компанія "Лад", призначених на 24 січня 2012 року, - Генеральний директор ЗАТ "Страхова компанія "Лад". Місцезнаходження відповідальної особи: м. Київ, вул. Горького, 29. Режим роботи відповідальної особи: в робочі дні з 08:00 до 17:00 (перерва з 12:00 до 12:45).

За інформацією звертатися за телефоном: (044) 599-07-07.

Наглядова рада

Господарським судом Черкаської області 15.11.2011 року прийнята постанова у справі №10/5026/2409/2011 про визнання банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури відносно Товариства з обмеженою відповідальністю "Крокус-С", юридична адреса: м.Черкаси, вул.Волкова,71, ідентифікаційний код 22803811. Ліквідатором ТОВ "Крокус-С" призначено арбітражного керуючого Кугота Ігоря Петровича, (тел. 098 475-67-76; 20700, м.Сміла, вул.Колгоспна,12.)

Ліквідатор ТОВ "Укрпромбанк",

за погодженням з Національним банком України (Рішення комісій з питань нагляду та регулювання діяльності банків № 717 п.1.2 та № 718 п. 1.2 від 25/11/2011р.) оголошує про продаж комп'ютерної техніки, меблів та офісного обладнання ТОВ "Укрпромбанк", що були у використанні. Продаж розпочинається з 12/12/2011 р.

З питань придбання зазначеного майна звертатися за адресою: 01133, м. Київ, бул. Л. Українки, 26 та за тел./факс.: 537-47-56.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 02.11.2011 у справі № 5016/2198/2011(15/49) у відповідності до статті 52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" товариство з обмеженою відповідальністю "Караван" (54000, вул. Будьонного, буд. 64/2, м. Миколаїв, Миколаївська обл., код ЄДРПОУ 32307835) визнано банкрутом та відносно нього відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вудура Г.І. (ліцензія АГ № 594894 від 26.07.2011). Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: а/с 6, м. Севастополь, 99053.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 01.12.2011 р. по справі № 29/5005/16303/2011 Товариство з обмеженою відповідальністю "НАФТОВА КОМПАНІЯ ЛАГРОСС" (код ЄДРПОУ 36160312, місцезнаходження: 49040, м. Дніпропетровськ, вул. Мукаша Салакунова, буд. 25, к. 5, п/р № 26007050003343 в ПАТ КБ "Приватбанк" м. Дніпропетровська, МФО 305299) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура та призначено ліквідатором ініціюючого кредитора - Товариство з обмеженою відповідальністю "Промавтоматика" (49022, м. Дніпропетровськ, вул. Молодогвардійська, 12-а, код ЄДРПОУ 32989945, директор Гризлов П.Н.).

Заяви кредиторів з вимогами до банкрута приймаються ліквідатором протягом одного місяця за адресою: 49054, м. Дніпропетровськ, вул. Благоева, б. 31-Г, оф. 401.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 29/5005/16196/2011 від 01.12.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "ЮБЕНТА ХОЛДІНГ" (код ЄДРПОУ 37376594, адреса: 52005, Дніпропетровська область, смт. Ювілейне, вул. Теплична, буд. 27-С) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "МЕГА-ЛІН" (код ЄДРПОУ 37212874, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Новоорловська, буд. 30). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Новоорловська, буд. 30. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "ЮБЕНТА ХОЛДІНГ" (код ЄДРПОУ 37376594).

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 38/5005/16229/2011 від 01.12.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "ПРОМІНДУСТРІЯ ДНІПРО" (код ЄДРПОУ 34366075, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, буд. 104-А) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "РУБІКОН ФОРТИС" (код ЄДРПОУ 37732423, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, площа Десантників, буд. 1). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, площа Десантників, буд. 1. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "ПРОМІНДУСТРІЯ ДНІПРО" (код ЄДРПОУ 34366075).

Державна судово адміністрація України (код ЄДРПОУ 26255795) має намір передати в оренду нежитлові приміщення площею 142,4 м2, розташовані за адресою: м. Київ, вул. Липська, 18/5 у напівпідвальному поверсі для розміщення Дата-Центру. Максимально можливий строк оренди - 3 роки. Оціночна вартість нежитлових приміщень - 2 054 093,00 грн. станом на 31.10.2011 р. Орендна ставка 15%. Початковий розмір орендної плати з урахуванням індексу інфляції за перший (базовий) місяць оренди листопад 2011 року - 25 676,16 грн. без ПДВ. Звертатися за адресою: 01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, Управління організаціїного забезпечення діяльності Державної судової адміністрації України. Телефон для довідок: (044)277-76-75.

БАТ "Племінне птахогосподарство "Мирний" звертається до колишніх працівників підприємства, що мають депоновану заборгованість по заробітній платі - відгукнутися.

Для виплати депонованої заборгованості по заробітній платі Вам необхідно у 30 денний термін з моменту виходу даного оголошення надіслати на адресу ліквідатора БАТ "Племінне птахогосподарство "Мирний" - Патерікіної Т.В. (91029, м. Луганськ, вул. Геологічеська, 14/45) копії ідентифікаційного номеру та паспорту. Довідки за тел. 099-461-99-45.

Втрачену книгу обліку доходів і витрат, ідентифікаційний код 3085415899, видану на ім'я Мелехова Дениса Сергійовича за заявою від 14.08.2009 року, вважати недійсною.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 01.12.2011р. по справі № 29/5005/16202/2011 Приватне підприємство "А-Прайм" (код ЄДРПОУ 37212675; 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Кільченська, 8/2) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Ігор Ростиславович, ліцензія АВ 397378, т. (056) 370-74-70 поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158.

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 01.12.2011р. по справі № 26/5005/6318/2011 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні ТОВ "Агро-Гранд" (52005, Дніпропетровська обл. Дніпропетровський р-н, смт. Ювілейне, вул. Теплична, б. 23, ЄДРПОУ 33580401, р/р 26004000016717 в ПАТ КБ "Промекономбанк", МФО 334992.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Князева Євгенія Григорівна (ліцензія серія АВ №547916) тел/факс (056) 370-74-70, адреса для листування: 49018, м. Дніпропетровськ, вул. Гідропаркова, б. 17, кв. 50.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 38/5005/16311/2011 від 01.12.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ "ДЕКАРТ ЛТД", (код ЄДРПОУ 36606872, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, буд. 225) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "КОМПАНІЯ ОМЕГА-ПЛЮС" (код ЄДРПОУ 36568916, адреса: 51400, Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Шевченко, буд. 120, оф. 206). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 51400, Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Шевченко, буд. 120, оф. 206. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ "ДЕКАРТ ЛТД", (код ЄДРПОУ 36606872).

Ліквідатор Акціонерного страхового товариства "Вексель" повідомляє про проведення повторних відкритих торгів (аукціону) з продажу майна АСТ "Вексель" (підприємство-банкрут)

Склад майна:
ЛОТ №1: Земельна ділянка, площею 4,0000 Га, цільове призначення - будівництво та обслуговування жилого будинку, госп.будівель і споруд, що розташована в с. Великі Дмитровичі, Обухівський район, Київська область. Початкова вартість - 409 000 (Чотириста дев'ять тисяч) гривень.
ЛОТ №2: Прості векселі, емітовані БАТ "Південні Енергопостачальні мережі" (код ЄДРПОУ 32476434) та БАТ "НВО "Композитних матеріалів" (код ЄДРПОУ 33998070). Початкова вартість - 211 (Двісті одинадцять) гривень.

ЛОТ №3: Основні засоби (товарно-матеріальні цінності, а саме: меблі, які використовувались у виробничо-господарській діяльності) у кількості 309 одиниць. Початкова вартість - 61 513 (Шістдесят одна тисяча п'ятсот тринадцять) гривень.

ЛОТ №4: Права на об'єкти інтелектуальної власності - знаки для товарів та послуг, сфери застосування: 1 (зображення з найменуванням "Вексель") - страхування; фінансова діяльність; кредитно-грошові операції; операції з нерухомістю; всі послуги включені в 36 клас; 2 (зображення з найменуванням "Вексель страхування") - страхування; 3-5 ("Компанія, про яку варто розповісти друзям", "Все простіше, коли ми поруч", "Ви можете на нас розраховувати") - страхування; фінансова діяльність; кредитно-грошові операції з нерухомістю. Права захищені свідоцтвами №№ 54864, 96761, 98748, 98749, 98750 в Державному реєстрі свідоцтв України на знаки для товарів і послуг. Початкова вартість - 5 500 (П'ять тисяч п'ятсот) гривень.

ЛОТ №5: Права вимоги АСТ "Вексель", код ЄДРПОУ 20031391. Початкова вартість - 5000 (П'ять тисяч) гривень.

Умови продажу: Засобами платежу є грошові кошти. Проведення розрахунків за придбання майно здійснюється протягом 3-х банківських днів після проведення відкритих торгів (аукціону). договір купівлі-продажу укладається у 3-денний строк з дня повного розрахунку за придбаний товар. Учаснику торгів, що зареєструвався як такий, але фактично не з'явився на торги, переможу торгів, який відмовився від підписання протоколу аукціону або укладення договору купівлі-продажу майна, - гарантійний внесок не повертається.

Гарантійний внесок (10% від початкової вартості продажу) та реєстраційний внесок (17 грн.) вноситься на рахунок № 265050230114 в БАТ "БМ Банк" м.Київ, МФО 380913. Одержувач: АСТ "Вексель", код ЄДРПОУ 20031391.

У разі надходження двох і більше пропозицій на один лот, проводиться аукціон. Крок аукціону - 10% від початкової вартості лоту.

Заяви на участь у відкритих торгах (аукціоні) приймаються за адресою: 04070, м. Київ, вул. Набережно-Хрещатицька, 14, оф. 4, поверх 2; факс (044) 463-75-10; електронна адреса: ekkievua@ukr.net (робочі дні, з 10-00 до 17-00). Кінцевий термін прийняття заяв - за три робочі дні до дати проведення відкритих торгів (аукціону).

Фізична або юридична особа, яка бажає зареєструватись як учасник відкритих торгів, повинна мати при собі як додаток до заяви: документ, який посвідчує фізичну особу або представника юридичної особи, їх повноваження; квитанції про сплату реєстраційного та гарантійного внеску; нотаріально посвідчені копії установчих документів - для покупців - юридичних осіб.

Відкриті торги (аукціон) відбуватимуться щопонеділка, починаючи з "09" січня 2012 р., з 10-00 до 17-00 за адресою: м. Київ, вул. Набережно-Хрещатицька, 14, до повного продажу майна.

На відкритих торгах можуть бути присутні й інші особи, якщо вони внесуть вхідну плату в розмірі 800,00 грн.

Детальну інформацію про місце розташування майна, його ціну можна отримати за ел. адресою: ekkievua@ukr.net. Ознайомитися з майном можна за місцем його розташування.

Служба з організації та проведення аукціону АСТ "Вексель": Набережно-Хрещатицька, 14, оф. 4, поверх 2, тел. (044) 463-75-10.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 01.12.11р. у справі № 38/5005/15952/2011 підприємство АТЗТ "УКРМЕТАЛОПРОМ" (код ЄДРПОУ 23373519, 49013, м. Дніпропетровськ, вул. Енергетична, б.15) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Ростислав Григорович, т. (056) 370-74-70, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158.

Претензії кредиторів приймаються в місячний строк з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 44-6) № 50/294-б від 24.10.2011 року порушено провадження у справі про банкрутство ТОВ "Компанія "Сантіма" (04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12, код 35647059). Розпорядником майна по вищезазначеному підприємству призначено арбітражного керуючого Струць Миколу Петровича (ліцензія серії АГ № 594851 від 19.04.2011р.).

26.12.2011 року об 11 годині Українська Універсальна товарна біржа проводить аукціон з продажу активів платника податків, які перебувають у податковій заставі:

ДПІ в Лутугинському районі ВП "Шахта Лутугинська" ДП "Луганськвугілля" / код 26478414 /

Лот №1 Будівля котельної заг. пл. 468 кв. м. за адресою: Луганська обл., м. Лутугине, вул. Дружби, 31. Будівля у незадовільному стані. Документація прав власності відсутня. Початкова /стартова ціна - 47046,00 грн у т. р. ПДВ.

Порядок розрахунків - повна оплата активів покупцем протягом трьох банківських днів після укладення договору купівлі-продажу.

У випадку відмови від підписання Покупцем протоколу аукціону або договору купівлі-продажу придбаного майна, гарантійний внесок Покупцю /Переможцю аукціону/ не повертається.

Усі затрати по оформленню прав власності несе покупець.

Гарантійний внесок у розмірі 10% від стартової ціни вноситься на р/р 2600700004058 в АКБ "Правекс-Банк", МФО 321983, код ЗКПО 16470831 Українська Універсальна товарна біржа, м. Київ, пр-т Академіка Глушкова,1, пав. №6.

17,00 грн. - реєстраційний внесок за участь в аукціоні вноситься на р/р 26000168371 в АТ "Райффайзен банк Аваль", МФО 380805, код ЗКПО 30516050.

Прийняття заявок на участь в аукціоні приймається за одну добу до назначеної дати аукціону за адресою: м. Луганськ, кв. Олексієва,13. Довідки за телефонами: (0642) 34-43-23, (044) 596-96-24.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 29/5005/16304/2011 від 01.12.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "ІБІС ПЛЮС" (код ЄДРПОУ 37172507, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, буд. 225) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "БАЛТІК ТУР" (код ЄДРПОУ 32441773, адреса: 52001, Дніпропетровська область, м. Підгородне, вул. Шосейна, буд. 129). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 52001, Дніпропетровська область, м. Підгородне, вул. Шосейна, буд. 129. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "ІБІС ПЛЮС" (код ЄДРПОУ 37172507).

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 26/5005/16213/2011 від 01.12.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "МАГНАТ ТРЕЙДІНГ" (код ЄДРПОУ 37376589, адреса: 52005, Дніпропетровська область, смт. Ювілейне, вул. Радгоспна, буд. 54) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "ДОНІКС М" (код ЄДРПОУ 37732418, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Мукаша Салакунова, буд. 25, оф. 1). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Мукаша Салакунова, буд. 25, оф. 1. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "МАГНАТ ТРЕЙДІНГ" (код ЄДРПОУ 37376589).

Сьогодні у східних областях, Криму, Приазов'ї та в західній частині пройде дощ і мокрий сніг, місцями сильні опади. На решті території вночі без опадів, вдень місцями невеликий мокрий сніг. Температура вночі 0—5° морозу, вдень 0—5° тепла; у південній частині вночі близько 0°, вдень 6—11° тепла.

АСТРОПРОГНОЗ
НА 12—18 ГРУДНЯ

Овни. Ваша зовнішня фізична впевненість переросте у внутрішню. Це дозволить контролювати свої емоції і почуття. Хороший час для прийняття зважених рішень і просування своїх ідей.

Сприятливі дні — 16, 17
Несприятливі дні — 14
Тільці. Вас чекають серйозні зміни. Спочатку це може здатися катастрофою, але подальші результати порадують вас і відкриють нові перспективи.

Сприятливі дні — 13, 15
Несприятливі дні — 18
Близнюки. Продовжуйте працювати, просувайтесь вперед і розвивайте свою особистість. Саме в цей час вас можуть відвідати ідеї, що варто зробити, де знайти кошти і як усе повернути.

Сприятливі дні — 16, 17
Несприятливі дні — 14
Раки. Часом здаватиметься, що на вашу долю випало занадто багато турбот. Дозвольте собі заспокоїтися й відпочити. І тоді всі труднощі зникнуть, для вас практично не буде складних завдань.

Сприятливі дні — 12, 17
Несприятливі дні — 15
Леви. Упевненість у власних силах з кожним днем зростатиме. Результати цього ви зможете спостерігати у поліпшенні матеріального становища, стійкості під час спілкування з людьми.

Сприятливі дні — 13, 16, 17
Несприятливі дні — 14
Діви. У вас досить сильні творчі здібності і високий рівень енергетики. Саме час для початку нової діяльності й втілення заповітних бажань у життя.

Сприятливі дні — 15, 16
Несприятливі дні — 12
Терези. Намагайтеся стримувати свої емоції й керуватися розумом, а не серцем. Це дозволить вирівняти особисту лінію вашого життя і збалансувати фінансову складову.

Сприятливі дні — 13, 17, 18
Несприятливі дні — 15
Скорпіони. У вас прибувають життєві сили, і з кожним днем їх ставатиме дедалі більше. Вас відвідають ідеї щодо розвитку свого бізнесу, про те, як відзначитися на роботі або поліпшити становище вдома.

Сприятливі дні — 12, 15, 17
Несприятливі дні — 14
Стрільці. Цей час дозволить вам розкрити свої внутрішні сили, краще зрозуміти себе, побороти лінь. Активізується творчий потенціал, у всіх розпочатих справах вас супроводжуватиме вдача.

Сприятливі дні — 14, 17
Несприятливі дні — 12
Козероги. Величезний потік життєвих сил, розумових здібностей і творчих поривів не дасть стояти на місці. Ви зможете перевернути світ, скинути вантаж минулих днів і активно рухатися вперед.

Сприятливі дні — 13, 18
Несприятливі дні — 16
Водолії. Сприятливий період, і не тільки тому, що вас супроводжує удача і активно йдуть справи, а й тому, що відчуваєте впевненість у власних силах.

Сприятливі дні — 15, 18
Несприятливі дні — 13
Риби. Досить активний і рухливий тиждень, при цьому він буде повен різних емоційно-приємних моментів. Можливі подорожі, а також — зміни в діяльності.

Сприятливі дні — 14, 18
Несприятливі дні — 12

Слова, які не вийдуть з моди

УРОКИ НАСТРОЮ

Навряд чи знайдеться людина, котра любить вислуховувати докори. Стосовно себе ми їх дуже тонко відчуваємо. Але от у спілкуванні з тими, хто нас оточує, деякі чомусь дозволяють собі відверті грубощі.

Хоча здавна відомо, що ніщо не дається так дешево й не цінується так дорого, як ввічливість. І такі слова, як «здрасуйте», «спасибі», «будь ласка», «вибачте», ніколи не вийдуть з моди.

Кажучи «спасибі», ми зазвичай висловлюємо подяку. За старих часів це слово складалося із двох: «спаси Бог» (тобто «нехай врятує тебе Бог»). Так говорили співрозмовникові на знак поваги й подяки, бажаючи, щоб у нього все було добре. Таке значення в «спасибі» і нині, головне — не забувати й не лінуватися його вчасно вимовляти.

Саме слово «ввічливість» походить від старослов'янського «веже», тобто «зна-

вещь». Бути ввічливим — означає знати, як поводитися. Щира ввічливість містить у

собі привітність, уважність, доброзичливість, тактовність. Бути ввічливим — значить, сприяти щастю ближнього і в

ним мистецтвом, яке треба осягати та вдосконалювати під час кожного спілкування. Бо саме ввічливість часто допомагає нам уникнути конфліктних ситуацій, зберегти дружні стосунки й розв'язати потрібні питання.

Йдеться не про холодне відчуття такту, а про безкорисливу доброзичливість стосовно рідних, товаришів по службі та людей, з якими доводиться зустрічатися в громадських місцях.

Один з найпростіших, найдокладніших і найдієвіших способів завоювати прихильність оточуючих — запам'ятовувати їхні імена і щиро давати зрозуміти, як вони значущі для нас. Адже всі люди

— неповторні й у кожної людини, що зустрічається на життєвому шляху, можна чомусь повчитися.

Спілкування — процес непростий і, часто, — ризикований. Нас можуть спіткати критика, глузування, нескромні запитання. Щоб не скривдити співрозмовника, деякі вирази варто вживати не в наказовому, а в делікатному тоні, наприклад: «я на цьому погано розуміюся», «ви не могли б допомогти», «вам неважко буде це зробити»...

Культурна людина під час спілкування намагатиметься зберегти не тільки свою гідність, а й гідність співрозмовника. І тут допоможуть вихованість, доброта, делікатність.

Адже це — дуже приємно, якщо ми самі ввічливі й коли люди ввічливі до нас. Тож ну-мо створювати навколо себе світ кращий, добріший, щасливіший. І жити в ньому.

Ілля ІВАНОВ.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Щоб ручки не обвітрились

КОСМЕТИЧКА

Наша шкіра дуже чутлива до сезонних змін температури. Особливо піддаються впливу навколишнього середовища руки — їх зовнішній бік. Вони найчастіше страждають від холоду та сонячних променів, обвітрюються, забруднюються.

Крім того на шкіру рук негативно впливають усілякі мийні засоби, які містять луги і руйнують її покрив. Щоб підживити й відновити шкіру рук, можна робити спеціальні маски й ванночки.

✂ Візьміть велику картоплину, залийте склянкою води й зваріть до повного розварювання. Воду з розвареною картоплиною трішки остудіть і додайте до неї столову ложку солі й 2 столові ложки олив-

кової (або соняшникової) олії. Опустіть в неї руки, розімніть картоплю пальцями й масажуйте руки, наче миєте, теплою картоплею. Процедуру продовжуйте хвилин 10—15. Потім витріть руки паперовою серветкою.

✂ Для пом'якшення сухої шкіри рук на неї можна нанести кілька крапель лляної олії (краще теплої) і ретельно розтирати пальці й кисті знизу догори протягом 5—10 хв.

✂ Можна робити теплі ванночки з настоїв трав: ромашки, шавлії, липового цвіту. Заварити по 1 ст. л. трави на 1 л води. Опустити в настій руки на 10—15 хвилин.

✂ Якщо шкіра загарубіла, стала жорсткою, робіть раз або двічі на тиждень ванночки з соку квашеної капуста або молочної сироватки. А після змастіть шкіру живильним кремом і на ніч надягніть бавовняні або вовняні рукавички.

Бережіть ваші руки. І не забувайте: перш ніж почати домашні роботи — надягніть гумові рукавички. А виходячи на вулицю, у холодну погоду, захищайте руки рукавицями.

Знявши їх, сполосніть руки в теплій воді і змастіть живильним або вітамінним кремом.

Катерина ЦВЕТКОВА.
Фотоетюд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

КОРИСНО ЗНАТИ

І квіти люблять чай

Чорний чай є не тільки прекрасним тонізуючим напоєм — його можна використовувати як підручні ліки й хороше добриво.

■ Для втомлених очей дуже корисні компреси з теплої свіжої заварки. Вони знімають утому, набряки й запалення.
■ Умивання заваркою, що настоялася, добре тонізує шкіру обличчя, надає їй засмаглий відтінок.
■ Лід із заварки, — прекрасний засіб,

що омолоджує шкіру.

■ Учорашня заварка, що залишилася, може стати й гарним добривом для кімнатних рослин. Вона нейтралізує кислий ґрунт і має антибактеріальні властивості.

Іван БЛИЗНЮЧЕНКО.
Фотоетюд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Наталя ЯРЕМЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідає відповідальний несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Літсування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2011 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця). Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота). Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:
ТОВ «Мega-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 22627

Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

